

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan svoje izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Pecemzna številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 8.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto K 24— | Četrt leta K 6—
Pol leta 12— | En mesec 2—

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:
Vse leto K 25— | Četrt leta K 6-50
Pol leta 13— | En mesec 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a bratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Kje so sadovi štiriletnega parlamentarnega „dela“?

Veselo done bojne trombe po slovenski domovini. Volilni boj se je vnel in mogočno je valovanje, ki je nastalo skoro povsod in ki bo še znatno naraslo do 13. junija.

V tem volilnem gibanju je nad vse značilna plašnost, ki je prevzela klerikalne voditelje. Kraj vse predznosti, ki jih sicer diči, ne morejo zakriti in utajiti, da jih je strah pred ljudstvom in da se volilev boje.

Ta strah je razumljiv. Kake obljube so klerikalci dajali pred štirimi leti, kake zlate gradove so obetali zlasti kmečkemu ljudstvu — a sedaj, ko je čas polagati račun o svojem štiriletnem »delu« za narodov blagor, nimajo ničesar pokazati. Za narod slovenski, za to ubogo paro, niso klerikalci ničesar dosegli.

Za narod slovenski klerikalci tudi niso nikoli delali, vedno le za tisto družbo, ki ljudsko zaupanje v duhovski stan izkorišča za svoje osebe. Klerikalci so za sebe in svoje prijatelje skrbeli, ne pa za narod in za občno korist. Gledali so samo na to, kako bi zavarovali in utrdili svojo moč in pospeševali svojo korist, na ljudstvo so popolnoma pozabili.

Shod za shodom se zdaj vrši, duhovniki agitirajo, kakor da so pobesneli, a vse to vpije, ves ta šunder, ki ga delajo klerikalci, ne pomaga nič. Celo na kmetih, kjer je napredno časopisje tako malo razširjeno, je prodorilo spoznanje, da so bili klerikalci brezvestni zastopniki slovenskega naroda v državnem zboru in da niso ničesar storili za svoje volilce.

Ko bi klerikalci mogli kaj pokazati, da so dosegli — kako bi to razglašali. A pokazati nimajo ničesar. Kar so v resnici dosegli, to je bilo samo v korist klerikalni vodilni kliki in nikomur drugemu.

Ker pa klerikalci ne morejo navedeti nobenih zaslug, ker ne morejo nobenih uspehov pokazati, zato se tako boje naprednih shodov, da jih duhovniki že lastnoročno razgenjajo. Ljudstvo ne sme izvedeti, kako je bilo delovanje klerikalnih poslancev v državnem zboru, ljudstvo ne sme dobiti prilike, izvedeti, da so klerikalci z doslednim izdajstvom slovenskih narodnih, političnih in gospodarskih koristi plačevali vladi in Nemcem klerikalni kliki izkazane usluge.

Kje so sadovi štiriletnega parlamentarnega »dela« klerikalnih poslancev? To je vprašanje, ki leži vsa-

kemu zavednemu volien na jeziku, tisoč in tisoč ljudi se oglašajo s tem vprašanjem. A odgovora ni, ker ga klerikalci ne morejo dati, saj nimajo ničesar pokazati.

To spoznanje je dalo smer in pot letnastemu volilnemu gibanju. To spoznanje podžiga napredne volilce v započetem boju, to spoznanje navdaja klerikalce s strahom pred volilci, iz tega spoznanja se je porodila pobesnelost klerikalnih agitatorjev in podivjanost duhovnikov. Strah je velik.

Tudi največji revež med klerikalnimi volilci uvideva, da mu klerikalni poslanci niso ničesar koristili in nič pomagali in zato ni med kmečkim ljudstvom nobenega navdušenja več za klerikalno stvar in rase mržnja proti klerikalni stranki. Ko bi ne bilo duhovskega terorizma in strahovlade deželnega odbora, bi ljudstvo brez dvoma 13. junija popolnoma pomedlo s klerikalci; kar bodo klerikalci dosegli dne 13. junija, to bodo dosegli le z goljufijo, z nasilnostjo, s terorizmom in s podkupovanjem, kar pa bo ljudi, ki bodo po svoji vesti glasovali, tisti ne bodo dali svojih glasov klerikalcem, stranki ljudskih škodljivcev in narodnih izdajalcev.

Volilni boj med Poljaki.

Dunaj, 29. maja.

V Galiciji se je razvil tako oster volilni boj, kakor ga poljske avstrijske dežele še niso doživele. Skoraj vse stranke v deželi so se združile, da porazijo poljsko nacionalno demokratično stranko, ki se imenuje tudi vsepoljska, katere je še pred nedavnim časom odločevala v deželi in v parlamentu. Poljski nacionalni demokrati so veliko grešili, manjkalo jim je predvsem izvežanih političnih principov in demokratizem jim je bil tuj, kakor so tudi z napredno mislijo igrali vedno le slepomiš. Je znamenje zdravega političnega razvoja, da se začnejo tudi v Galiciji boji proti političnemu polovčarstvu.

Za ta boj so se združili konservativci, poljska ljudska stranka in demokrati ter upajo s skupnim nastopom razdreti vsepoljske pozicije.

Poročila iz volilnih bojišč kažejo, da se jim je nadejati mnogih uspehov in da bodo Vsepoljaki izšli iz volitev dokaj decimirani. S tem pa izgube tudi odločilno vlogo, ki so jo dosedaj igrali v poljskem klubu in v centralni vladi. Izgube v klubu predsedništva ter v kabinetu ministra, izgube svoj odlični vpliv na poljsko politiko, katerega so vedno le porabljali, da podpre vsakdo tudi najbolj protislavansko vlado.

Korespondenca »Slavica« poroča iz dobre informiranih Lvovskih krogov, da bo razmerje strank po volitvah dokaj spremenjeno. Poljska ljudska stranka, ki je imela do sedaj 19 mandatov, jih dobi 27, konservativci mesto 9 — 20 (!), takozvani centrum (skupina Kozłowski) od prejšnjih 6 le en mandat, demokrati pridobijo 12 do sedanjim 12 še šest mandatov, novanapredna stranka si pripori 2, nacionalni demokrati in z njimi zvezana kršč. soc. skupina poslancev Stojalowskega pa padejo od 22 na 6!

Po tem računom bodo ljudska stranka in konservativci imeli skoraj 2/3 večino v poljskem klubu ter vsled tega tudi predsedništvo. Naravno je, da je potemtakem tudi stališče dosedanjega zaupnika poljskega kluba žel. ministra Glombinskega nevzdržljivo in o njegovi usodi bodo pač odločevali bodoči gospodarji poljskega kluba.

Zatrjuje se tudi, da bo hočejo demokrati in ljudska stranka stališče Poljakov do vlade revidirati in odpraviti iz poljske politike princip, da je treba za vsako ceno podpirati vsako vlado.

Birokratizem, militarizem in naši državni poslanci.

Ivan Petkovšek, posestnik.

IV.

Nameravana izprememba zakona o certifikatih je pa tudi z gospodarskega stališča škodljiva, ker nikakor ne koristi niti državi sploh, niti industriji, obrti in poljedelstvu. Trajno bo namreč odtegnila najkrepkejšo in najinteligentnejšo državljano najkoristnejšim panogam našega državnega gospodarstva. Kajti vsak se tako sposoben tovarniški in poljedelski delavec bo skušal, ko dosluži dvanajst let vojaške službe, priti v državno službo. Če se mu pa posreči, napraviti izpit čez tretji ali četrti razred srednje šole, tedaj ima najlepšo bodočnost in stopa kot državni uradnik od stopnje do stopnje. Če gre pa prepočasi, tedaj bo najboljši vpil: Časovni avanzma! Časovni avanzma!

Nadaljna škodljiva posledica takega zakona o certifikatih bi bila ta, da bi se naše srednje šole, prav posebno pa strokovne šole preveč zamenarile, kajti kdo bo še obiskoval višje razrede kake srednje šole, če napravi mladi mož krajšim potom mnogo boljše karijero. Ta nameravana protekcija od strani militarizma je torej iz dveh ozirov nevarna. Na eni strani odteguje ravno najboljši in najmočnejši človeški material produktivnim poklicom, na drugi strani pa ovira redno izobrazbo dobrega državnega uradnika.

Naloga bodočega državnega zbora bo z ozirom na ogromno obremenitev davkoplačevalcev, da stori državno službo bolj enostavno, upravo pa bolj ceno, obenem pa, da se krepko upre vsem zunanjim vplivom, posebno od strani militarizma. Vsakdo želi, da pridejo izvršni mladi možje v državno službo, vsekakor pa ni zdravo, da hoče vsak človek dandanes od države dobiti dobro plačano službo, ne da bi preveč delal. To mora nehati! Naši mladi ljudje, tudi tisti iz boljših, časih bogatih krogov, naj vendar ne zaničujejo produktivnega dela.

Končno moramo omeniti še eno zadevo. Vsak dan čitamo o velikih zborovanjih uradnikov, ki zahtevajo časovni avanzma, službeno pragmatiko itd. Deloma priznam opravičnost teh zahtev, vendar ima pa to gibanje eno veliko napako, da se vse premalo ozirajo na davkoplačevalce in na finančno moč države.

Toda, naj bo že to kakor hoče, te zahteve uradnikov niso tudi v interesu uradnikov samih. Kajti kakor hitro se ugoti tem zahtevam, mora finančni minister dobiti tudi potrebno pokritje s pomočjo novih davkov. Vsaki novi davek pa povzroča zopet zvišanje cen živil, potrebščin, stanovanj itd. Na ta način povzroča draginja absorbiranje večji del zvišanih uradniških dohodkov; za stanove pa, ki niso plačani od države, ali iz javnih blagajn, je ta draginja neznosna, navadno tudi poguba. Siromašnega delavca, privatnega uradnika, privatnega slugo, trgovskega pomočnika, revno vdovo z več neprekrbljenimi otroci in druge enake sloje privede ta od države povzročena draginja do obupa. Vse te okoliščine naj bi naša najvišja vlada vendar že enkrat vpoštevala in nehala propagirati vedno nove zahteve.

Naloga bodočih državnih poslancev bo torej, da v tem oziru izravna joče vplivajo. Nova službena pragmatika mora na vsak način biti tako prirojena, da se uradne ure boljše uporabijo v interesu strank in v interesu državnih financ.

Enkrat za vselej mora prenehati, da bi se del uradnikov na primer poštni in davčni uradniki, s prenapornim delom takorekoč ugonobili, dočim uradniki najvišjih činov-

nih razredov prav komodno uredijo. Taki državni nastavljenici, ki v desetih letih več dosežejo, nego normalni pisarniški uradnik v 35 službenih letih, naj bi se napram državi izkazali hvaležne z intenzivnejšim delom. To se mora vendar enkrat temeljito urediti. Drjavno parasitstvo se mora vendar enkrat v interesu marljivega uradništva in v interesu državnih financ končati z uvedbo pametne službene pragmatike, sicer pride nedvomno do katastrofe. Vedno višjih in novih davkov davkoplačevalci ne morejo prenašati. Tudi drugi stanovi morajo živeti!

V.

Avstrijska državna zbornica je pred par meseci žalostno skončala. Drjavnozbornski volilci bodo morali zaradi tega 13. junija dobro premisliti, komu bodo dali svoj glas. Pri naših današnjih gospodarskih in kulturnih razmerah se ne bo težko odločiti, kateri kandidati naj se volijo. Če se bodo volilci ozirali na gospodarsko-politični položaj našega ljudstva, tedaj bodo volili le take kandidate, ki imajo dovolj moči in poguma nastopiti zoper nove nameravane davčne obremenitve. Nadalje se mora uvesti socialno zavarovanje brez nove obremenitve prebivalstva in reformirati obrtno zakonodajstvo v zmislu zahtev obrtnega stanu. Predvsem se mora pa znižati ogromni hišnorazredni davek v mestih in pa hišnorazredni davek po deželi. Že hišnorazredni davek kot državni davek je previsok. Ker je pa obremenjen ta davek še z občinskimi in deželnimi določili, tedaj je vsled tega nastal davčni moloh, ki ni samo za posestnike neznosen, temveč tudi za najemnike. Zato naj bi se na vsakem volilnem shodu zahtevala reforma tega davka. Da se pa more tej zahtevi ugoditi, tedaj se mora reformirati zastarelo finančno gospodarstvo. Najti se bodo morali novi viri dohodkov, ki ne bodo obremenjevali revnejšega prebivalstva. Nikakor se pa ne sme zvišati konzumni davek, temveč se morajo primerno obdačiti veliki osebni dohodki bogatih ljudi, uvesti se mora osebno-dohodniški davek tudi za aktivne častnike, zvišati davek na velike dedščine in, kar je glavna naloga, zmanjšati ogromne izdatke za vojaščino.

Naši državni poslanci, ki so do zdaj zastopali kranjskega kmetovalca, pač niso zmogli zavzeti se za te zahteve. Naši volilci pač ne morejo pozabiti, kako je zastopnik kranjske dežele izdal v delegacijah koristi ljudstva. Prav posebno se morajo naši bodoči poslanci zavzemati za osebno-dohodniški davek slijažno plačanih oficirjev in vojaških uradnikov. Kajti če ti državni uradniki izdajajo ogromne denarne vsote za šampanje, gledališke igranke i. t. d., včasih vsote, katere ne prislužijo navadni človek v potu svojega obraza celo leto, tedaj pač ne bo težko, če na pr. kak general, ki ima 20 do 30 tisoč kron letne plače, plača par kron davka.

Eden najobčutljivejših davkov je, kakor sem že omenil, hišnorazredni davek. Zato se hočem z njim baviti bolj obširno.

Kakor znano, je vlada že 8. julija predložila zbornici predlogo reforme hišnega davka. Po tej predlogi naj bi se znižal hišnorazredni davek na deželi in hišnorazredni davek v mestih. To znižanje pa je bilo popolnoma nezadostno. V enaki meri bi bilo zadelo to znižanje najskromnejša delavska stanovanja in najelegantnejša stanovanja bogatašev. Klub temu bi bila dolžnost poslancev, da uporabijo to znižanje kot začetek nadaljnjim znižanjem. Zbornica bi bila morala o predlogi razpravljati in jo preosnovati, da uveljavi plodno reformo. To se pa, žal, ni zgodilo, in zelo podučno je izvedeti, zakaj se to ni zgodilo, podučno tembolj, ker spoznamo na ta način svoje zastopstvo v parlamentu.

Kakor že povedano, je prišel predlog meseca julija 1908, tik pred poletnimi počitnicami, pred zbornico. Ko so prišli »ljudski zastopniki« v jeseni zopet skupaj, so našli, da je vlada že izgubila svojo dobro voljo. Beck je bil padel, Bienenrth je nastopil. S tem so se začele ovire za vsako reformno delo in odpor vlade se je večal iz naslednjih razlogov:

Oktober 1908 je bila izvršena aneksija Bosne in Hercegovine, spomladi 1909 smo stali tik pred vojno in v par tednih je bilo izdanih 234 milijonov kron za oboroževanje, ne izdanih — razmetanih na način, ki nam še danes ni znan. Umevno je, da v takem času ni mogoče doseči znižanja kakega davka.

Ko se je potem 1900 parlament zopet sešel, je predložila vlada svoj finančni plan. Zahtevala je zvišanje davka na žganje, na pivo in vino, obdačenje sodavice, rudninskih voda in vžgalic. V finančnem odseku, ki je dobil te predloge v pretres, so izjavili nekateri češki in socialnodemokratski poslanci, da hiša ne sme dovoliti nikakih novih davkov, dokler ni zagotovljena reforma hišnorazrednega davka. V tem smislu je predlagal paslanec dr. Renner v finančnem odseku, da naj se odstavijo nove davčne predloge z dnevnega reda, zato pa naj se sprejme v dnevni red reforma hišnorazrednega davka in da naj začne odsek o tem razpravljati. O tem predlogu je glasoval finančni odsek 1. junija 1910 in naši klerikalni poslanci so skupno s Poljaki in nekaterimi krščanskimi socialci glasovali proti blagohotnemu predlogu dr. Rennerja. S tem sklepom je bila usoda hišnorazrednega davka zapečaten.

Med tem so začeli graditi nesmiselne dretnote. Nove zahteve militarizma so prišle na dan in vsak up na dosego znižanja hišnorazrednega davka je splaval po vodi. 2. marca 1911 je dovolila vladna stranka, kateri so se tudi naši klerikalci zapisali z dušo in telesom, v delegacijah nič manj kakor 312 milijonov za nove vojne ladje in 8. marca je izjavilo finančno ministrstvo v proračunskem odseku, da vztraja vlada na svojih osterških davčnih predlogih, da pa preklicuje svojo predlogo o znižanju hišnorazrednega davka. Seveda, če je treba 312 milijonov kron za morilna orodja v velikem stilu, potem mora ubogo ljudstvo stanovati prav ubožno, slabo in drago.

V najtesnejši zvezi s to izjavo finančnega ministra z dne 8. marca 1911 je odklonitev prošnje za odpis potresnega državnega posojila ljubljanskih hišnih posestnikov, kajti če bi se ne izdalo toliko za vojne priprave, tedaj bi država prav lahko pogrešala par tisoč kron v korist ljubljanskih hišnih posestnikov. Toda naša vlada, s katero so šli klerikalni poslanci čez drn in strn, ne pozna drugega stanu, nego duhovnike, oficirje in birokrate. Vsi drugi ljudje naj samo plačujejo, plačujejo in zopet plačujejo.

Torej dragi volilci! Cela davčna reforma stoji pred vami. Vprašanje, na katero boste morali v najkrajšem času odgovoriti, je enostavno in popolnoma razumljivo: Ali naj se vojaščino še vedno množijo, ali naj se naprej grade veličanske vojne ladje, ali naj se še bolj obdači zrak v naših stanovanjih — ali naj se pa hišnorazredni davek v drugi davki znižajo, da se ne zadušimo pod visokim ogromnim bremenom? Le eno je mogoče! Če mislite, da so zdrava in cena stanovanja, zadostna hrana in zavarovanje za starost važnejše nego brezkončno oboroževanje in ogromne armade, ki ne morejo izvrševati produktivnega dela, tedaj obračunajte 13. junija s klerikalno, ljudstvu sovražno stranko, ki je bila vedno navdušena za militarizem in ki je vedno nasprotovala znižanju obstoječih davkov! Če pa tega ne storite, tedaj se ne smete pritoževati zaradi pre-

velikih davkov, pomanjkanja delavcev i. t. d. (Dalje prih.)

Posebno značilna za dosedanjio klerikalno »ljude« zastopnike v državnem zboru je bila ona brezobzirna lahkomišelnost, s katero so nastopali napram ne le birokratičnim, temveč tudi napram vojaškim zahtevam. Tudi druge politične česke in nemške stranke iz dozdavnega patriotizma kaj rade glasujejo za razne vojaške zahteve, vendar se pa pri tem vsaj ozirajo na finančne razmere svojih volilcev. Klerikalni slovenski poslanci so pa do zdaj kar slepo gonili srednji stan in neimovite sloje v pogubo. Kakor so pri nas razmere, tudi drugače ne more biti. Politični priganjenci so pri nas duhovniki in njihovi pomagači. Ti pa gredo že od nekdaj roko v roki z zastopniki militarizma, to so oficirji in aristokrati; oba ta dva stanova (oficirji in duhovniki) sta materialno sijajno situirana, oba sta navajena na udobno in luksuriorno življenje, noben teh dveh stanov ne čuti niti davčnih bremen, niti posledice draginje — oba torej lahko predvsem skrbita za svoj telesni blagor. Popolnoma drugačen je pa položaj produktivno delajočih stanov. Duhovniki vplivajo na kmete, delavce in druge nižje sloje, vsled obstoječih razmer se malo izobražene kroge s peklom in hudičem, če pa to ne pomaga, pa pokličejo orožnike.

Z ozirom na naš žalostni finančni položaj bi se mislilo, da se bodo vsaj na oni državovzdržajoči, produktivni del prebivalstva, ki tvori veliko večino volilstva, toliko ozirali, da bodo začeli natančno študirati ekonomske posledice vedno večjih in večjih davčnih bremen. To bi bilo pa za te ljudi preveč dela.

(Dalje prihodnjic.)

Politična kronika.

Generalni svet avstro-ogrskih banke je v svoji včerajšnji seji sklenil, podaljšati bančni privileg do srede meseca novembra in je pooblastil bančno vodstvo, skleniti dotične pogodbe z obema vladama. Generalni tajnik je poročal o položaju banke in je poudarjal, da je notranja situacija banke izvanredno ugodna. Tudi razmere na denarnih trgih so se zboljšale.

V srbski skupščini je odgovarjal zunanji minister Milovanović na interpelacijo nacionalista Ribaraca zaradi nameravanega obiska kralja Petra pri avstrijskem cesarju. Povedal je, da so se pogajanja o obisku z avstro-ogrsko vlado vršila na iniciativo srbske vlade, ki je bila v tem oziru popolnoma solidarna. Obisk so odložili le z ozirom na cesarjevo zdravje. Ministrski predsednik Pašić zatrjuje, da v tem oziru med zunanjim ministrom in njem ni nikakega nasprotja. Skupščina je ta odgovor vzela na znanje.

V nemškem državnem zboru so sprejeli zakonski načrt o državnem zavarovanju. Proti so glasovali socialni demokrati in del napredne stranke. Glasovanja so se vzdržali Poljaki.

Francoski vojni minister je izjavil v nekem pogovoru, da smatra marško zadevo z vojaškega stališča za rešeno. Stopil je v vojno ministrstvo s trdnim sklepom, da dela za blagor armade, ne da bi se pustil iritirati od politike. Neresnično je, da se bodo poslale nove čete v Maroko.

O položaju na Portugalskem poroča londonska »Morningpost« iz omejnega mesta Vigo, da volitve niso ničesar izpremenile. Položaj je še vedno resen. V vseh večjih mestih se vrše dan za dnevom aretacije. Navzlic uradnemu dementiju je po vsem Portugalskem nevarno gibanje. Središče vsega gibanja je Oporto, kjer je vse polno špijonov. Posebno razburjeni so v severnem delu dežele. Veliko število bogatih Portugalcev je zapustilo Lizabon. V Carminu Novo je mestna garda prišla tristo monarhistov. V severnem delu je vojaštvo popolnoma pripravljeno in vlada faktično obsedeno stanje. Posameznosti se pa ne morejo izvedeti, ker je vlada brzojavne zveze v severnem delu dežele zaprla.

Na južnem Kitajskem so že dva meseca revolucionarni nemiri. Zdaj so se razširili tudi v okraje Huančoi in Fušan. V Fušanu so se revolucionarji polastili vladnega poslopja in arzenalov. V provincah Čauša in Huan so se pojavili vojaški nemiri. Revolucionarji zahtevajo, naj dinastija odstopi in naj se vrnejo vsi rezervati, ki so se dali evropskim državam. — Iz Pekinga poročajo o nekem krvavem slučaju, ki so ga povzročili revolucionarji. Ko se je mandarin Lu-Pung-Heu v nekem mandžurskem kraju izrekel zoper vojno s Rusijo in javno izjavil, da bi bila ta-

ka vojna poguba za Kitajsko, so se vzdignili pristaši mandžurske stranke. Eden od teh je zabodel mandarina. Ostali revolucionarji so glasno odobravalni umor.

Vodja mehikanskih vstajev Madero je vzel znanega poveljnika Viljama iz južne Afrike za svojega učitelja. Viljen je pa zdaj kar naenkrat povzročil, da so aretirali generala Villiersa in nekoga Amerikanca z imenom Dunn, ki sta osumljena, da sta se dogovarjala z najbolj koruptivnimi birokrati, da se Madero umori. Madero sam ju je imel na sumu, na kar se mu je Viljen ponudil, da dobi potrebne dokaze. 250.000 kron so jima ponudili, če spravita Madera s pota.

Štajersko.

K zadnjim sodnim imenovanjem na Štajerskem. Med te dni imenovanimi sodniki se nahaja Karel Lobinger, ki pride v Rogatec in dr. Viljem Traun, ki pride v Ptuj. — Prvi sploh prav nič ne zna slovensko. Pred priločno enim letom je prišel v Celje ter je tam pri obravnavah poslušal, samo da se je privadil na slovensko govorico, in da je sploh začel razločevati slovensčino od nemščine. Ti, ki ga poznajo, pravijo, da tudi še sedaj ničesar ne zna. Kako bo ta človek v slovenskem kraju sodil, si lahko vsakdo misli. Sodil bode najbrž ne on, marveč njegov zapisnikar, ki mu bode moral slovenske izpovedbe šele prelagati na nemški jezik. Pa tudi dr. Traun, ki je služil dosedaj pri Sv. Leona v Slovenskih gorah, razume le nekoliko slovensko ter ni zmožen brez napake izgovoriti ali napisati slovenskega stavka. Posebno Lobinger, ako hoče biti vreden sodnik, mora stopiti takoj pred justičnega ministra in predsednika Pittreicha ter zahtevati, da ga prestavijo kam med nemške rojake, ker je vendar prisegel, da bode le po svoji vesti in po pravici sodil, tega pa ne more storiti, ker ljudstva ne razume. Mi kličemo znovič: živela avstrijska justična uprava!

Nekaj o nadsvetniku dr. Fraidlu. Med dike mariborskega okrožnega sodišča spada znani nadsvetnik dr. Fraidl. Iz sodnega poročila, ki je bilo priobčeno v »Slov. Narod« z dne 26. maja 1911 št. 171 je spoznati, kakše sodbe izdaja dr. Fraidl in kako jih ume utemeljevati. Zaradi boljšega spoznanja dr. Fraidla je treba nekoliko pojasniti njegovo preteklost. Kot dijak je bil nemški nacionalist. In so se pričel učiti slovensčino l. 1880 samo, da bi hitreje naprej prišel. Bil je predkurzovec ali pravzaprav Macunovec, ker je s privatnim pripravljalom prof. Macuna dokazal »znanje« slovenskega jezika, ki ga je vsposobil za službovanje na Slovenskem. Ker ga je rajni minister baron Pražak l. 1884 imenoval sodnim pristavom v Ptuj, izkazal se je hvaležnega in hitro pristopil kot član Čitalnice ter pridno zahajal v slovensko družbo v Ptuj. Čim je Pražak odstopil, je tudi Fraidl zopet našel svoje nemško nacionalno srce in obrnil hrbet čitalnici in slovenski družbi, ki mu je pozneje ravno tako mrzila in sumna postala, kakor je prej, pod Pražakom, vanjo silil. Ta preobrat se mu je poplačal s hitrim avanziranjem in s preskočitvijo starejših in sposobnejših sodnikov. Da Fraidl nima za sodnika potrebnih zmožnosti in da vsled tega izdaja tudi protipostavne sodbe, se mu lahko dokaže iz aktov. Naj približno le eno izmed njegovih justičnih zmot. Sodba okrožnega kot prizivnega sodišča v Mariboru z dne 19. februarja 1902 Bl 48/2 kaže, da je bil nemški odvetnik dr. A. oproščen obtožbe zaradi žaljenja časti, ker je slovensko stranko brez vsake podlage obdolžil krive prisrge, čeravno dokaza resnice ni doprinesel. Zgodil se je pa še drug podoben slučaj: slovenski odvetnik dr. B. se je tudi skliceval na informacijo svoje stranke in s to informacijo dokazal svojo dobro vero, a v tem slučaju je bil Fraidl drugačnega mnenja, kakor v slučaju dr. A. Zgodilo se je torej, da je bil nemški odvetnik oproščen, ker je brez vsake informacije obdolžil neko stranko krive prisrge, slovenski odvetnik pa je bil kaznovan, dasi ga je stranka v dotično obdolžitve pooblastila. Ker pa mora vsaka kazenska obsodba biti naznanjena tudi odvetniški zbornici v Gradcu in svrhu disciplinarnega postopanja, je dr. Fraidl doživel jako značilen uspeh. Odvetniška zbornica je preko Fraidlove sodbe prešla na dnevni red in je oprostila tistega odvetnika, ki ga je Fraidl obsodil. Navedli bi lahko še več takih zmot dr. Fraidla. Njegovo pravo prepričanje je sploh jako premenljivo. Vsak čas ima drugačno pravno mnenje o kaki stvari. V »Slov. Narod« z dne 19. februarja 1909 št. 40, je bilo v članku »Diktatura prvega sodnika« prav zanimivo pojasnilo, kako sedaj, ko je J. Ornič načelnik ptuj-

skega okrajnega zastopa ni več mojenje posesti ravno isto dejanje, ki je bilo motenje posesti, ko je bil še pokojni J. Železnik načelnik okrajnega zastopa. Teh pravnih zmot, dr. Fraidl, bi bilo že lahko enkrat konec.

Kako je »deloval« g. dr. Verstovšek za svoje volilce. Gostilničar in mesar g. P. v M. je dobil od davčne oblasti veselo naznanilo, da mora plačati za 10 let nazaj 2000 K osebno-dohodninskega davka, ker se mu ga je bojda premalo odmerilo. Mož je napravil ugovor in se obrnil na svoja »poslanca«, g. dr. Verstovška in Piška, da mu pomagata v boju zoper očitno krivico davčne oblasti. Oba sta mu kajpada obljubila svojo pomoč; posebej še se je pobahal g. dr. Verstovšek s svojimi sijajnimi zvezami s finančnim ministrstvom. Obljuba dela pri navadnih ljudeh dolg, kakor se pravi, poslanci duhovnikov pa so v tem oziru častne izjeme. Kajti g. P. ni dobil na več urgenc od g. dr. Verstovška niti odgovora. In se se upa govoriti ta ljubi Verstovšek o »liberalnih sleparjih« in pozivati obrtnike, naj ga dne 13. junija volijo v državni zbor!

Napredna zmaga. V soboto, dne 27. maja so se vršile v veliki občini Nova cerkev pri Vojniku (po zadnjem ljudskem štetju 1900 prebivalcev) občinske volitve. Navzlic strastni agitaciji klerikalcev pod vodstvom g. kaplana Zakoška so zmagali naprednjaki v vseh 3 razredih. Od 18 občinskih odbornikov je 14 naprednjakov. Za župana bo najbrže zopet izvoljen vrli g. Pintar.

Iz Nove cerkve nam pišejo: Pokradli so neznani tatovi v soboto zvečer pri posestniku Kvasu v Povzahu vso slanino. Orožniki jih pridno iščejo. — Srečno pot! V nedeljo 28. t. m. nam je čital g. kaplan Zakošek volilni pastirski list. Z malim uspehom seveda. Kajti zadnje občinske volitve so pokazale, da bode Nova cerkev tudi 13. junija trdno stala za napredno stranko in Roblekom. G. Zakoška pa so menda »slabe« občinske volitve tako užale, da nam je v nedeljo povedal, da gre v stran in da ima že boljše faro. Kakor rečeno: srečno pot, g. kaplan!

Dr. Koroščekovi »uspehi« v šmarško - rogaškem okraju. Iz žetel nam poročajo: Lansko leto je avgusta meseca toča strašno zbila vse občine v žetalski fari. Ljudem je skoraj za obupati; ne le pri manjših temveč tudi pri večjih posestnikih že dolgo ni ničesar drugega ko voda pri hiši. Otroci hodijo izstradani okrog, saj kupljeni živež pri kmetu malo izda. Revščina je z eno besedo grozna a dr. Korošček, ki je lani poslanecval za te kraje in zapravljal na Dunaju ljudski lenar z židinjami, ni storil za bedne svoje volilce ničesar. Pisal je sicer dne 18. avgusta čermožiškemu občinskemu uradu sledeče: Bil bi vam hvaležen, ako mi do konca tega meseca vpošljete izkaz o po toči poškodovanih, kajti čim boljše sem informiran, tem lažje se gibanj pri okrajnem glavarstvu. Obenem vam naznam ob tej priliki, da smo včeraj dne 17. avgusta določili pri okrajnem glavarstvu v Ptuj za vašo občino 450 K (res »veliko«, ako se pomisli, koliko je izposloval n. pr. za ormoški okraj dr. Ploj), ki se naj razdelijo. Z odličnim spoštovanjem itd. dr. Korošček. Poizvedeli smo pa pri občinskem uradu v Čeremožih, da še teh 450 K ni pridobil dr. Korošček temveč dr. Ploj in Berlig. O kaki poznejši podpori zastran toče pa ni nikomur nič znanega. Savinčani, volite dr. Korošeka, da bodete imeli »delavnega« poslanca!

Iz Trbovelj. Včeraj smo čitali v »Slov. Narod«, da je računal dr. Benkovič nekemu možu iz Mozirja za neko brzojavno 14 K. Dr. Benkovič zna še vse drugače piskati! Tu v Trbovljah živi neki njegov bivši pristaš, kateri ga je prošil za pomoč, ker bi rad dobil gostilniško koncesijo. Koncesije mož ni dobil, pač pa je moral plačati 51 K. Tako se naše dobro in verno ljudstvo uspešno »zastruči«! G. dr. Benkovič se ne sme čuditi, da vpijejo njegovi bivši kmečki pristaši po celem okraju: Benkovič je hudil!

Iz Trbovelj nam pišejo: Zadnja »Straža« hoče nekam poniževalno govoriti o večernem sestanku pri Goropevškem na predvečer veličastnega dr. Kukovečevega shoda v Trbovljah. Trboveljski veljaki da so se bojda »kislili obrazov« udeležili tega sestanka. No naši maloštevilni in brezvplivni nasprotniki so se pač kislili držali, ko so videli drugi dan Kukovečev shod. Nobeden izmed mož, ki so se sestanka udeležili, bi ne bil užaljen, ako bi se mu reklo, da je »liberalec«, pač pa bi se sramoval sedeti z ljudmi kakor je »Stražin« dopisnik, pri eni mizi. Draga »Straža«, tvoje klicanje po pristaših in »naših ljudeh« v Trbovljah je glas vpjočega v puščavi. Tega bi se lahko klerikalci naučili pri zadnjih občinskih volitvah, ko so tako regimentno pogoreli. Dne 13. junija volimo vsi dr. Vekoslava Kukoveca!

Od Sv. Lovrenca na Dr. p. nam pišejo: Eden izmed najpridnejših agitatorjev za g. Brenčiča je naš župnik in dež. posl. Ozmeč. No, g. Ozmeč, kaj ste pa vi delali in dosegli v štaj. dež. zboru? Le z besedo na dan, smo sila radovedni na vaše zasluge!

Koroško.

Ponarejene krone. Na glavnem kolodvoru v Celovcu je oddal nekdo ponarejeno krono. Falsifikat je »napravljen iz kovine britanija in posrebrnen. Vtisnjeno ima letnico 1901. Izpozna se lahko po minimalni teži in slabem obrobno kovanju, sicer pa je krona dobro ponarejena.

Predzren vlomilec. Na praznik popoldne je legel posestnik Karel Krainer pri domače Tomažič od Sv. Martina pri Celovcu spat. Ko je zaspal, se je priplazil v spalnico dvinat Mat. Melhior in mu potepnil iz žepa uro, ter jo z verižico vred spravil. Oboje je bilo, kot trdi lastnik vredno okoli 300 K. Ko je brskal predzren tat še naprej po sobi, je prišla dekla nakar jo je ta urno pobral skozi okno in izbežal proti bližnjemu gozdu. Uro z verižico je na begu v naglici skril pod neki grm. Za njim je takoj stekel gospodar in ga kmalu ujel. Po dolgem prerekanju mu je Melhior tatvino priznal in tudi pokazal grmkjer je našel Krainer svojo uro in verižico. Melhior je pri sodišču že znana oseba, ki je radi dolgih in smolnatih prstov imela že več daljših posetov v zaporih. Zato so ga tam kot že starega znanca gotovo prijazno vsprejeli in ga bodo dobro postregli.

Med kuhanjem je padel pri popravljanju ognja v štedilniku 10letni Rozi Dinberger, ki je brez staršev in živi pri svojem redniku nekem čevljarju v Meiseldingu, na obleko goreč žarek. Dekle tega ni preje opazilo, dokler ni bilo že krilo v plamen. Klicala je na pomoč, nakar je prišel rednik in ji strgal obleko iz telesa. Vendar pa je dobila, kljub takojšnji pomoči tako težke opekline, da so jo morali odpeljati v bolnico.

Nagla smrt. Mrtvega so našli v ponedeljek zjutraj pivarniškega sodarskega pomočnika Matija Greserja. Zadel ga je po noči kap. — Na nekem travniku nedaleč od gradu Hravotica v celovski okolici pa so našli orožniki mrtvega približno 70letnega starčka berača. Sodi se, da je bil nekega epileptični spopad in je na samem brez pomoči umrl. Truplo neznanca so prepeljali v bližnjo mrtvašnico.

Požar. V noči od nedelje na ponedeljek je nastal ob 3. uri iz neznanega vzroka v vasi Brdo požar in vnelil kljub takojšnji pomoči dva poslopja.

Goljufivi nabiralec oglasov. V soboto ob 11. uri popoldne so aretirali v Beljaku nabiralec oglasov nekoga Maksa Schönbauerja, bivšega trgovca, rojenega nekje na Štajerskem. Ta možakar je nabiral mesec majnika po Celovcu St. Vidu, Spitalu in Beljaku oglase raznih trdk, kateri naj bi se priobčili v raznih voznih redih. Povsod je seveda vzel predujem, in dobro mu je neslo. Dobil je v par dneh samo v Beljaku nad 200 K. Ostal je poleg tega dolžan tudi stanovanje in ceho v hotelu pri »Pošti« in si izposodil še od plačilnega natakarija 10 K, na kar jo je hotel odkuriti. Ker pri njem niso ničesar dobili, in tudi nima nikakega premoženja, bodo seveda vsi, ki so mu šli zaupno na lim, svoj denar izgubili.

Primorsko.

Nemški kandidat v Gorici. Nemci so dali nabiti po Gorici lepake, ki kličejo nemške volilce na shod dne 2. junija, na katerem postavijo svojega kandidata za bližajoče se državnoborske volitve. V oklicu pravijo, da jih kliče na volišče narodna in politična dolžnost. Nemški kandidat bo najbrže Adolf Kropsch, vpokojeni inspektor južne železnice.

Izpit za učitelje ročnih del. Izpite pred komisijo učitelje ročnih del v Gorici so prestale na ženskem učiteljskem Slovenke: Angela Devetak, Marija Godnič, Angela Klinec, Amalija Madon in Albina Srebrnič. Detomorilka. Detomorilka, ki je bila položila svoje mrtvo dete v škatlji zavito v cerkev pri »Immaculati« v Gorici, se že nahaja v goriških zaporih. Je to Pavla Hmelak, učiteljica v tolminskem okrajnem glavarstvu. Policija je iskala po številkah in črkah, ki so ostale na škatlji čitljive, ter dobila dunajsko trdko Albert Kubler, ki je bila poslala škatlji št. 256. in 262. trdko Ivančič in Kurinčič v Gosposki ulici v Gorici. Škatlje sta prišle potem v last neke družine v Gorici, od koder sta prešle na dve učiteljici. Ti dve sta bile zaslišani in Hmelakova je priznala zločin. Službovala je na Trnovem pri Kobaridu.

Stavka zidarjev v Gorici. V Gorici so začeli predvčerajšnjem popolne stavkati zidarji. Zahtevajo precej poviška plače in pol ure manj dela. Takoj začetkom stavke so imeli zborovanje v »Centralu«. Stavka še ni končana.

Iz finančne službe. Blagajniški oficial Milan Paternoster v Trstu je imenovan za blagajnika v IX. činovnem razredu, blagajniški pristav Renat Fonziari pa za blagajniškega officiala v X. činovnem razredu, evidenačnega Karel Gasser in Ivan Pauletig sta imenovana za evidenčnega geometra II. razreda v XI. činovnem razredu.

Prvi ženski zdravnik v Trstu. Namestništveni svet v Trstu je priznal gospe dr. Kaji Leji Kukovec, rojeni Doktor, pravico izvrševati zdravniško prakso v Trstu.

Samomor. Friderik Majcen, star 23 let, skladiščnik pri neki trdk v Trstu si je predvčerajšnjem ob 4. popoldne v skladišču trdk v prosti luki ustrelil tri krogle v glavo. Bil je takoj mrtev. Pozvana zdravniška postaja je dala truplo prepeljati v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Prijatelja je okradel. Med potniki parnika »Sofia Hohenberg«, ki je dospel pretekli petek iz Buenos Airesa v Trst, sta se poprijateljila obrtnik Friderik Eisenhardt iz Inomosta in trgovec Roman Breulius iz Gradca. Ko sta dospela v Trst, sta oba izstopila v istem hotelu. Breulius si je dal izplačati ček, glaseč se na 2489 kron in sicer pri filialki kreditnega zavoda ter je skril denar v nogavici, ki jo je shranil v svojem kovčegu v neki skatlji. Ko pa si je hotel iti zvečer poiskat nekaj denarja, je bil denar izginil. Njegov prijatelj, ki je ravno prisoten, je bil zelo ogorčen in je skušal zvaliti sum na hotelsko osebje. Policija pa je bila drugega mnenja. Po noči je prišel policijski komisar s par policijskimi agenti v hotel in povabil Eisenhardta z vso njegovo prtljago na policijo. Ko so ga preiskali, so našli v podlogi sukne zašit denar. Eisenhardt ni mnogo tajil in je priznal tatvino.

Novi škof v Splitu. Za škofa v Splitu je imenovan rektor teološkega centralnega instituta in centralnega seminarja v Zadru dr. Anton Gjivoje.

Požar v trgovini. V noči od 27. na 28. je izbruhnil na Korzu na Reki v modni in galanterijski trgovini J. Znerold požar, ki se je v kratkem zelo razširil. Požarna bramba je v kratkem času pogasila ogenj. Škoda je zelo velika in del zaloge leži napol ožgan na cesti. Ker je trgovina v štirinadstropni hiši, je umljivo, da so bili stanovalci hiše zelo razburjeni. Vzrok požarja še ni znan.

Odlikovanje. Oskrbnik deželno-eraričnega zdravilišča Ildze Fran Paimann je bil povodom svoje upokojitve odlikovan z zlatim zaslužnim križcem.

Tajništvo narodno-napredne stranke uraduje

do državnoborskih volitev cel dan v Wolfovi ulici 10 I

in daje vsa pojasnila za volitve. Obenem naznanjamo onim p. n. somišljenikom, ki so nam izročili in svrhu reklamacij kako pri logo, da jo dobe istotam nazaj.

Dnevne vesti.

+ Pazite na legitimacije! Te dni prične vlada volilec dostavljati legitimacije in glasovnice. Volilci naj legitimacije dobro shranijo in naj jih ne dajo nikomur. Klerikalni agitatorji se že sedaj plazijo okrog ter nagovarjajo posamezne volilce, naj jim dajo spraviti legitimacije. Ne dajte si omejevati volilne svobode in vrzite take agitatorje preko praga. Kdor bi pa pravočasno ne dobil volilnih dokumentov ali če bi izgubil že dostavljeno mu legitimacijo, naj se brez odlaganja, najkasneje pa zadnji dan pred volitvami napoti na deželno vlado ter tam zahteva, da se mu vroči legitimacija, oziroma da se mu napravi, ako je legitimacijo izgubil, duplikat. Pri zadnji deželnozborni volitvi je mnogo naših somišljenikov izgubilo svojo volilno pravico, ker se niso pobirali za svoje legitimacije. Dasi namreč ni nikjer določeno, da bi se na dan volitve ne sme dajati legitimacije, oziroma duplikati, vendar se je deželna vlada pri zadnji deželnozborni volitvi postavila na stališče, da na dan volitve ne da nikomur več legitimacije. V koliko je stališče upravičeno, ne bomo razpravljali, vsekakor pa je treba s tem dejstvom računati. Zato kličemo somišljenikom: Brigajte se pravočasno za volilne legitimacije, da ne izgubite volilne pravice!

† **Prazne nade.** Klerikalci govorijo po mestu, da njihovi listi zato ne napadajo narodno-naprednega kandidata dr. Vladimira Ravničarja po svoji gorjačarski navadi, ker so prepričani, da se bo na Dunaju dal pregovoriti, da bo vstopil v klerikalni parlamentarni klub. Ni nam pač treba naglašati, da so te klerikalne govornice brez vsake dejanske podlage. Prepada med klerikalni in našo stranko je tako globok in širok, da se ga ne da več premostiti niti z zlatim mostom, zato je docela izključeno, da bi se katerikoli napredni poslanec še kdaj dal vpreči v klerikalni voz. S stranko, ki proglašala političen boj kot proti naprednjakom in ki v svojih glasilih izjavlja, da se naprednjakov v javnih korporacijah nikdar in nikoli ne bo uvaževalo in naj pridejo s se tako pametnimi in umestnimi predlogi, ki tisto stranko nobeden napredni poslanec ne more in ne sme imeti nobenih stikov, ako neče veljati za izdajalca svoje stranke in svojih volitev. Zato lahko že sedaj izjavimo, da v Susteršičev klub ne bo vstopil noben napredni poslanec, najmanj pa dr. Vladimir Ravničar, ki se bolj kakor kdorkoli drugi zaveda, da ljubljanskemu poslancu, izvoljenemu od narodno-naprednih volitev na naprednem programu, ni mesta v parlamentarni skupini, kjer jasniša in oblači ta moža, kakršna sta dr. Susteršič in dr. Krek. Edino pravo mesto slovenskih narodnih in naprednih poslancev je ob strani in v najtesnejši zvezi s hrvatskimi poslanci iz Istre ter s hrvatskimi in srbskimi poslanci iz Dalmacije!

† **Ljubljanski in pa vsi slovenski uradniki** ne pozabite Susteršičevega očitanja, da pasete lenobo in samo žrete in žrete in zopet žrete iz državnih jasl. Ne pozabite psov, ki so letele na Unionskem shodu na vas... lumpje, faloti, barabe ste v očeh pristašev slovenske ljudske stranke. Zavedajte se torej stanovske časti in ne pustite se sedaj omamiti od farizejskih besedi, s katerimi vas sedaj pred državnozbornimi volitvami obsipavajo klerikalci, da bi zakrili svoje brezprimerno postopanje proti vam. Z glasovnicami dokažite, da hočete čuvati svojo stanovsko čast in značajno narodnonapredno belo Ljubljano in obsojate kar najbolj podivjano in koruptno postopanje slovenske ljudske stranke. Jarc, voditelj slovenske ljudske stranke, pa se je izrazil, da mu je ljubši nemški uradnik, kakor pa napreden in naroden zaveden Slovenec.

† **C. kr. in slovenski sodniški uradniki!** Voditelj slovenske ljudske stranke dr. Krek vas je dolžil na nepozabnem Unionskem shodu 14. maja največje pristranosti in vam indirektno očital, da vzgajate samo sodrgo. Po zaslugi slovenske ljudske stranke so zasedli vsa glavna mesta, ki so bila dosedaj slovenska posest, nemški uradniki. Po zaslugi slovenske ljudske stranke je sedaj toliko nemškega pravnika naraščaja, da so se že dogodili slučaj, da niso bili domačini-pravniki sprejeti v sodno, oz. deželno službo. Zbog tega je pač vsakemu dostojnemu slovenskemu pravnikiškemu uradniku nemogoče soglašati se s tako korumpirano in protinarodno stranko, kakor je slovenska ljudska stranka, ki ne pozna niti trohice pravnega čuta in dostojnosti.

† **C. kr. slovenski profesorji.** »Slovenec« vam očita v štev. 110 z dne 13. maja, da imate na leto štiri mesece dopusta, gotovo ne v korist davkoplačevalcev. Kdor pozna profesorjski stan, gotovo ve, da krvavo zasluži velike počitnice in sedaj pride »Slovenec« dopisun s tako infamnim očitanjem. Mora že poznati »svoje ljudi«, ki so jih morali marsikateri urice liberalni kolegi suprirati, ker so bili preizmučeni od političnega — ne šolskega — delovanja! Tudi vemo za slučaj, da je bil prisiljen ravnatelj poklicati nadzornika, da je spravil klerikalnega »profesorja« zopet na pot šolskih dolžnosti. In še marsikaj vemo, kar bi lahko povedali. Za sedaj je toliko, sicer pa mislimo, da se razumemo.

† **Zveza slov. odvjetnikov.** Poročilo na občnem zboru »Zveze slov. odvjetnikov« o razmerah na Koroškem je bilo deloma pomanjkljivo. Referent je sicer poročal natančno in temeljito o dejanskem položaju jezikovnega vprašanja pri sodiščih na Koroškem, ni pa pribil dejstva, kdo je ta položaj zagrešil. Ravno letos, ko je bil referat iz Koroške v naprednih rokah, bi bilo umestno, da bi se bilo na vsa usta povdarjalo, da je povzročil vse jezikovne mizerije na Koroškem dr. Brejč. On je s svojim fanatičnim, trmastim in divjim nastopom razdražil v taki meri nasprotnike, da so mobilizirali ves vladni aparat ter mahoma zatrli vse naše jezikovne pravice pri koroških sodiščih. Dr. Brejč je nadalje kriv, da je ljudstvo v narodnostnih točkah na Koroškem skrajno malomarno ozir. sploh apatično. Klerikalna stranka ima vso moč v rokah in njena nalo-

ga je, da to ljudstvo narodnostno zbudi. Takoj ko bo imel priprosto človek korajžje zahtevati sam pri koroških sodiščih pravico, se bo tiranstvo nehalo in Slovenec bo postal ravnopraven. Seveda je narodnostna točka klerikalni kampanji na Koroškem zelo podrejenega pomena. Naše mnenje je torej, da poročilo o jezikovnih razmerah na Koroškem ni bilo radi tega popolno, ker referent ni razkrinkal dr. Brejč, kakor ta v polni meri zasluži.

† **Dr. Susteršič v Beli Krajini.** V nedeljo 28. t. m. je imel prof. Jarc shod pri Treh farah blizu Metlike. Da bi na lep način potlačili nezadovoljnost med belokranjskimi kmeti, pripeljal se je v deželno avtomobilu, bil sam »veliki« dr. Susteršič ter se je oblastno vozil s tem avtomobilom celo po cestah, kjer je strogo prepovedana vožnja z avtomobilom — no, pa za njega to tako ne velja, saj »mi samomisiinsamomi« 2000 ljudi je bilo na shodu — tako piše »Slovenec«. Blagor mu, kdor verjame. Ako jih je bilo 500, pa jih je bilo dovolj — še med temi 500 je bilo več kakor polovica samih žensk. Ko so bili vsi gospodje zbrani, se je začela kmalu komedija. Med ljudstvom so se preivali agitatorji ter podučevali ljudstvo, da naj kriči »živio Susteršič«, na balkonu ob Susteršičevi strani je stal vrli dečko Matjašič in je — gotovo na kakšno znamenje Susteršiča — dajal znamenje, kdaj naj ploskajo in tako je navadno začel Matjašič sam in poslušalci, ki niso vedeli, zakaj bi ploskali, so začeli šele brez nekega časa ploskati. To so bili prizori za bogove. In dr. Susteršič je začel grmeti na balkonu in konec vsakega odstavka je bil: Mi in samo mi. Mi smo liberalce zadavili in kar jih še živi, jih bomo pa še. Jaz sem tisti mož — velikan, ki je puško sprožil proti liberalcem in z eno kroglo sem vse postreljal. Mi smo tisti, ki smo narod prodali, pa to nobenega nič ne skrbi, mi smo tisti, ki smo toliko milijonov dolga naredili, pa o tem vi kmetje nimate pravice govoriti. In ko je povedal, kdo smo »Mi«, tedaj je začel divjati zoper učitelstvo, uradništvo, inženirje i. t. d. Vse liberalne učitelje v Beli Krajini je treba uničiti, žalostno je to za Belo Krajino, da ima še toliko liberalnega učitelstva, treba bode vse pomesti in kdor se ne ukloni, se ga mora uničiti. Na vrsto pridejo potem uradniki, ki so samo v škodo narodu itd. Privoščil si je tudi inženirje, ki merijo belokranjsko železnico, in na prav nesramen način je tu izrazil nevednost ljudstva. Sedaj so krivi inženirji, da belokranjska železnica še ne teče, ker »prenašajo svoje instrumente po Beli krajini kakor mačka mlade«. Ubogi kmet, ki mora poslušati take farbarije. Dr. Susteršič ni na shodu dosegel nobenega uspeha, ampak ravno narobe — ljudstvo je spoznalo »velikega« Susteršiča in marsikateri kmet je rekel po shodu: ta zna pa samo zabavljati. In dr. Susteršičev govor v Beli Krajini je bil vreden njegovih znanih govorov v Ljubljani. Samo zabavljanje in hujkanje stanu proti stanu, zlorabljanje nevednosti kmeta — to je vsebina cele Susteršičeve politike, katera gospoduje danes na Kranjskem. In neznajčajze se klanjajo danes temu »velikanu« in trumoma beže v klerikalni tabor, kar je še najbolj žalosten del slovenskega političnega življenja. Toda pride bridko masševanje, ampak takrat bode prepozno. Zato Belokranjci, ostanite moške, ne uklonite svojih tilnikov pred možmi Susteršičevega kalibra in 13. junija naj voli vsak:

PETER MAJERLE,
posestnik v Predgradu pri Starem trgu.

† **Kmetjski kandidat v 10. volilnem okraju.** Kakor smo razvideli iz »Slovenca«, kandidira v 10. volilnem okraju za Vel. Lašce, Ribnico in Žužemberk tudi neodvisni kmečki kandidat Ivan Pucelj iz Velikih Lašč. Prireja pridno shode in razkriva klerikalna sleparstva, ki škodujejo kmetu. Oficijalni kandidat naše stranke je sicer nadsodni svetnik Višnjak, vendar je kandidatura gosp. Pucelja vprico sedanjih žalostnih razmer v deželi tako razveseljiv pojav, da ji stranka prav nič ne nasprotuje. »Slovenec« je za našo pričo, da so se kmetje res jeli zanimati za javno življenje, da žanje uspeh s svojimi shodi in zato prosimo naše somišljenike, da nam o tej stvari takoj kaj več poročajo.

† **Napredno politično in gospodarsko društvo v Železnikih** je bilo ustanovljeno v nedeljo, dne 28. t. m. Glavni namen tega društva je pospeševati duševni in gospodarski razvoj v Železnikih in okolici. Na ustanovni občni zbor je prišlo zelo mnogo ljudi iz vseh stanov ne le iz Železnikov, ampak iz cele okolice, posebno pa iz Sela in Dražgoš. Zborovanje je otvoril v imenu pripravljane odbora g. Karel Dolenc, trgovec v Železnikih. V kratkih in jedrnatih besedah je pojasnil in podal pomen ter cilj tega snujočega se društva. Nato je go-

voril burno pozdravljen g. doktor Triller. Govoril je najprej splošno o politični situaciji na Slovenskem. Podal je markantno sliko o sleparstvu in lopovskem političnem postopanju klerikalne deželnozbornske večine na Kranjskem. Govoril je posebno o nesrečni in zavoženi gospodarski politiki klerikalcev. Pokazal je na dejstvo, kako klerikalci sistematično zanemarijo celo Selško dolino, ker so mnenja, da je kmet v tej dolini itak njihov, če se brigajo zanj ali ne, ker mislijo, da je tako nezaveden, da bo na večne čase drl za njimi čez drn in strn. Zavednost volitev pa bo pokazala na dan 13. junija, da Selška dolina ni več v taboru klerikalcev in da so vsi trezni moške že do grla siti Čoč, njegove nezmožnosti in lenobe. Zato pa bodo volili kakor en mož nad vse priljubljenega, značajnega in izbornega gospodarja ter izobraženega moža **Franca Demšarja, posestnika na Zalem logu.** Govornik je žel za svoja izborna in stvarna izvajanja veliko odobravanja in občo pohvalo od vseh navzočih. V odbor so bili soglasno izvoljeni sledeči gg.: G. Thaler, J. Demšar, K. Dolenc, Fr. Vidmar, M. Klopčič, Šinkar, Al. Jelenec, Fr. Drol, Ivan Kosem. Za namestnike: Fr. Trojar, Fr. Stale, Val. Smid, Gregor Jelenec. Kot preglednika pa gg.: Jos. Košmelj in Fr. Košmelj. Ta dan je zopet pokazal, kako močno gibanje je nastalo v celi Selški dolini proti klerikalcem. Krek in Čoč vedno bolj uvideva, kako se Selška dolina od njiju odvraca, kako jima vedno bolj kaže hrbet, zato pa Krek in za njim Čoč in vsi backi iz Selške doline delajo vedno bolj kisle obraze. Novoustanovljenemu društvu pa želimo kar največ uspeha. Vsi na delo, vrli moške, v boj za napredek in samostojnost vsi neustrašeni značaji in klerikalnim sleparjem po naši dolini bo čez noč odklenalo.

† **Občinske volitve v Idriji.** Naše brzojavno poročilo je v toliko polniti, da v drugem razredu ni bil poleg klerikalcev izvoljen socialni demokrat, temveč c. kr. nadoskrbnik Josip Vitouš, ki so ga klerikalci proti njegovi volji vprejeli v klerikalno kandidatno listo, pri skrutinju pa bi bili radi videli, da bi njegova izvolitev ne bila obveljala, ljubši bi jim bil socialnodemokratski odpadnik Fran Pivk. Izvoljeni so v I. razredu za odbornike: Dr. Beuk Stanislav, c. kr. realni ravnatelj; Čuk Fran II., kovač in posestnik; Pire Danilo, lekarnar; Lapajne Dragotin, trgovec in posestnik; Pegan Alojzij, c. kr. notar; Primožič Andrej, trgovec in posestnik; Rupnik Josip, strojar in posestnik; Šepetavec Josip, trgovec in posestnik; Vidic Filip, c. kr. rud. oficijal in posestnik; Kobal Matej, trgovec in posestnik; za namestnike: Bratuž Anton, čevljarški mojster; Vidmar Valentin, c. kr. stavbni polir in posestnik; Kogej Jožef, mizarjski mojster in posestnik; Pire Andrej, rudar in posestnik; Sinkovec Fran, paznik v pokoji in posestnik. V II. razredu za odbornike: Kerševan Josip, čevljarški mojster; Kosmač Fran, rudar in posestnik; Kavčič Ivan, rudar in posestnik; Knap Anton, c. kr. paznik in posestnik; Kristan Jakob, rudar in posestnik; Modrijan Josip, c. kr. paznik in posestnik; Novak Josip, c. kr. učitelj; Pencio Klemen, c. kr. rud. nadoskrbnik; Troha Leopold, c. kr. paznik in posestnik; Vitouš Josip, c. kr. rud. nadoskrbnik; za namestnike: Cibej Valentin, rudar in posestnik; Kenda Karel, rudar in posestnik; Skok Fran, rudar in posestnik; Kavčič Jakob, rudar in posestnik; Svetličič Fran, rudar in posestnik. V III. razredu za odbornike: Alič Fran, ključavničar; Alič Leopold, rudar in posestnik; Brus Tomaž, rudar; Jazbar Bernard, rudar; Lipušček Andrej, gostilničar in posestnik; Kokalj Ivan, rudar in posestnik; Štravs Ivan, ravnatelj obč. kons. društva; Terpin Anton, rudar; Uršič Alojzij, rudar in posestnik; Velikajne Anton I., rudar in posestnik; za namestnike: Bogataj Fran, rudar; Kos Anton, rudar, Medvedič Ivan, rudar; Mlakar Josip, rudar; Troha Ignacij, rudar v pokoji in posestnik. Izmed izvoljenih je torej 10 naprednjakov, deset socialnih demokratov, po en neodvisni obrtnik in uradnik ter osem klerikalcev. Novizvoljeni občinski odbor ima torej še veliko napredno večino. Nepričakovano zmago klerikalcev v drugem razredu je povzročil samostojen nastop naprednih strank, ki imata vsaka zase le malo manj glasov, kakor klerikalci. Klerikalna zmaga torej ni nikakortako sijajna, kakor klerikalci vpijejo v svojem časopisju. Sicer pa bo proti volitvi vložen rekurz od napredne strani in klerikalno veselje utegno biti kratko. V slučaju, da bi imela biti volitev razveljavljena, bi bilo umestno vse volilno postopanje obnoviti, saj itak poteče poslovna doba sedanjega občinskega odbora šele čez leto dni. Nedeljska volitev je bila dobra šola za napredni stranki, pokazala je njihovo moč, na katero

se morete absolutno zanašati v vsakem slučaju. Več naprednjakov je iz neumljivega ozira v tretjem razredu glasovalo za socialno demokratično listo. Poznajo pač malo strankarsko disciplino!

† **Novi kurz na državnem pravdniku.** Odkar je nastopil svoje mesto državni pravdnik vitez Luschean, so se jele zopet množiti konfiskacije slovenskih listov. Za najnedolžnejše stvari ima gospod državni pravdnik takoj pri roki svoj modri svinčnik. In vse kaže na to, da se hoče sistematično pričeti s konfiskacijami. Povsem naravno je torej, da morajo tudi slovenski listi misliti na sistematično samoobrambo. Na vsako zaplembo bo treba odgovoriti z ugovorom in izzvati javno obravnavo o zaplembi. Dosedanja praksa, da se je brez ugovora pučalo svobodno polje modremu svinčniku državnega pravdnika, mora ponehati. Ker že nimamo moči, da bi zaplembe preprečili, bomo skrbeli vsaj za to, da se bo državnemu pravdniku dala prilika, da bo svojo konfiskacijsko prakso zagovarjalo pri javni obravnavi. In vse kaže, da smo lahko pripravljeni, da bomo prišli večkrat v tak položaj, zakaj državni pravdnik je dal napraviti litografirane pozive za konfiskacijske razprave, kar pomenja toliko, kakor da misli gospod Luschean v bodoče konfiscirati kar po notah. Nam je to prav, ako hoče državna oblast skrbeti za reklame našemu listu, zakaj v času navihtevnejših konfiskacij smo se prepričali do dobra, da mnogokratne zaplembe listu samo koristijo, ker zbujaajo zanj med občinstvom samo vedno večje zanimanje. Jutri popoldne ob 5. bo razprava radi »Jesenjskih novic«, v katerih je državna oblast zaplenila — sifon. Prav radovedni smo, kako bo s tem sifonom.

† **Iz justične službe.** Pravni praktikant pri deželni sodnji v Ljubljani Tomo Tollazzi je imenovan za avskultanta.

† **Iz gorske službe.** Glavni blagajnik gorske ravnateljstvene blagajne v Idriji, gosp. Alojzij pl. Koschin je na lastno prošnjo vpokojen. Na njegovo mesto pride višji oskrbnik Metzger iz Brillegga.

† **Anton Žibert** na Ježici se je v današnjem »Jutru« prav mogočno razkorščil. Celo o finosti govori možakar, ki je dve učiteljici obkladal s psovskami, katerih sploh ni mogoče ponoviti, za katere bi bil pa dobil pri sodišču eksemplarično kazen, če bi ga bili učiteljici tožili. Žibert pripoveduje v »Jutru«, da je bil vpokojen na lastno prošnjo, pa ne pove, da jo je vložil še-le potem, ko mu je šolska oblast pismeno naročila, da mora prositi za vpokojenje, sicer da bo uradoma poslan v pokoj. Sklicuje se celo na dobljeno svetinjo za 40letno službovanje, kakor bi ljudje ne vedeli, da dobi to svetinjo lahko tudi vsaka kuharica, ki je 40 let služila. Kar se tiče njegove bivše kolegije, ki jo na nečuten način preganja, konstatiramo le dvoje: 1. Poročila nadzornikov pričajo, da ta učiteljica svoje dolžnosti veliko bolje, vestneje in uspešneje izvršuje, kakor jih je Anton Žibert. 2. Žibert nima ničesar zahtevati od svoje bivše kolegije, če pa misli, da kaj ima, naj poskusi svojo srečo pri sodišču, kjer bo vsaj prilika, dokazati jako zanimive stvari. Kar pa se tiče »Slovenskega Naroda«, naj Žibert, ki ni bil nikoli nanj naročen, le kar lepo molči. Ni ga slovenskega lista, ki bi se toliko vojskoval za korist, za čast in veljavo učiteljskega, kakor »Slovenski Narod«, dasi mu to delo prav izdatno cvirajo ljudje take kvalitete, kakor je Anton Žibert.

† **Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.** Drugi del te šaljive povesti začne jutri izhajati v našem podlistku.

† **»Slovenec« in argentinsko meso.** Z ozirom na »Slovenčev« notico »Kako se argentinsko meso prodaja« nas prosijo dame, ki so bile v deputaciji pri vladnem svetniku Luscheanu zaradi argentinskega mesa, naj konstatiramo, da so se napotile k g. vladnemu svetniku iz lastne iniciative. Zato je docela neutemeljena trditev, da bi bil te dame poslal k g. Luscheanu tržni nadzornik Ribnikar.

† **Kleparska dela v vojašnici.** Gosp. Rojina nam piše, da kleparskih del na vojašnici ni on kot član mestnega sveta preskrbel svojemu bratu, marveč da mu jih je oddal še prejšnji občinski svet kot najcenejšemu ponudniku, sicer pa da ima njegov brat tudi v Ljubljani, Prešernova ulica št. 44, pripravek kleparsko obrt.

† **Umrla je v Ljubljani, na Poljanski cesti št. 22** gospa Marija Kubelka, stavbnega podjetnika vdova. P. v m.

† **Iz Medvod.** Znana navada je na deželi, da se vasujoči fantje ponoči večkrat poslužijo lestev, da zamorejo potrkati na okence, kjer njih ljubica v kamrici sladko spi. V gostilni N. se nahajajo tudi prikupne in dobrasrčne punce, kar fantje seveda hitro izsledijo in že poskrbe za vhod. Tudi tu so naslonili lestvico in ple-

zali skozi okence v svitle kamrice. Lestvico pa vsaki večer donasati in odnašati, posebno če se je fantič predolgo zamudil, je neprimerno in tako je ostala lestvica naslonjena več tednov noč in dan na zeleni hodnik. Gospodar, dobra duša, je znal, kaj pomeni lestvica naslonjena in umeval romantične pohode v tihih nočeh ter je privoščil vasujočim njihovo zabavo. V noči 28. maja pa je nekdo to njegovo dobrohotnost grdo zlorabil, mesto k puncam pa se je neprimerno splazil v gostilno, vlomil v omaro in ukradel 300 K. Gospodar se je razsrdil in razsekal naslonjeno lestvico, v žalost fantom in puncam. Pa različne terjatke so napravile svojo sodbu, pravijo, da je to božja kazen, ker je dovolil gostilničar v svojih prostorih shod Kristanu. Oh, te zavidne terjatke!

† **Nezgode.** Vdovec Anton Markizeti iz Bohinjske Bistrice je padel nedavno doma čez stopnice in se hudo pretresel. — V kamnolomu Podpečju je padel težek kamen delavcu Ivanu Krsneriču na desno nogo in mu strl dva prsta. — Samski hlapec Peter Zabret z Bleda je padel pri nakladanju lesa v Gorjah in si zlomil desno nogo. — Železniški delavec Bartolomej Petrič je padel med delom v Ortneku z voza in si levo nogo težko poškodoval.

† **V Litiji** imamo nekega skrivnostnega ljubitelja ženskih in moških ur. Tudi ima dotični prav rad verižice in zapetnice. Prav zelo želim, da bi se gg. orožnikom posrečilo najti tega junaka, da bi dobil zasluženo nagrado za svoje junške čine. Malo ričeta bi mu pač ne škodovalo.

† **Čuki v Radečah.** Iz Radeč pri Zidanem mostu. Kakor že znano, obstoja tudi v našem trgu, kakor v vsakem še tako neznanem kraju, kjer imajo le par kravjih pastirjev pa kako farovski dekle, društvo »Orel«. In ta »Orel« — to ime jim radovoljno privoščimo, ker bi tudi njih najhujši sovražnik ne mogel najti za njih manj primernege. Ta »Orel« ali »Čuk« kakor mu pravijo tedaj vkljub trudu generalov očeta župana Jakoba Rižnarja, občenepriljubnega župnika Frana Hierscheta ter gostilničarja v centrali radeških klerikalcev J. Simončiča in drugih, vkljub podporam pokrovitelja pl. Gutmansthalala umira in umira. In ko bi se umiral počasi, a to je najhujše, da ima »ta hitro« in zoper to bolezen ne pomaga nobeno zdravilo. A to ni nič čudnega, ker ta naš slavn »Orel«, kateri v svojem motto nekaj klobasa o solnčnih višavah in krepkem vzletu, o katerih stvareh pa toliko ve, kakor kaka belouška in druga taka golazen, bohal je vže pri svojem rojstvu. Že ko smo ga prvič ugledali, bil je tako jalov, da smo imeli z njim le usmiljenje, nikakor ga pa nismo smatrali sovražnikom, kaj šele resnim sovražnikom. A to je le njegova zunanja oblika, kakšna mora pa biti njegova notranjščina, lahko se po tem presodi, da je bil ud tega društva tudi človek, katerega se vobče smatra, da duševno ni normalen (katero mnenje je tudi g. Janko Simončič sam izrekel). Je-li bil tudi sodnijsko kot tak proglašen ali ne, o tem se lahko še prepričamo. In čujte in strmite, tudi ta jim je krog vrnil in izstopil iz društva, kakor že toliko in toliko drugih. Prirejšajo predstave, kupili so jim tamburice, a vsa ta zdravila ne pomagajo zoper »ta hitro«. Na predvečer pred sv. Filipom in Jakobom spravili so se ti junaki pred hišo očeta župana Jakoba Rižnarja, da bi mu na tamburice eno za god zagodli, a glej čudo, oče župan storili so, kar še nikdar niso storili ne pevcem, ne godcem, odgnali so jih z besedami: »Je že dobro, je že dobro, ni potreba.« Zelo čudno se nam je vse to zdelo, in mislili smo, ter mislili, in prišli slednjič do zaključka, da nam oče župan, kateri svojo brhko gardo in nje umetnost dobro pozna, ali ne privoščijo poslušati rajskih glasov in harmonij, katere bi izvajljali ti umetniki svojim instrumentom, ali pa so svojih čvrstih »Orlov« tako siti, da jih niti videti ne morejo več. Ker pa ti ptiči že davno čutijo, da se jim bliža žalostni konec, hočejo si pripraviti vsaj pogreb, kateri naj bi bil dostojnejši, kakor je bilo njih življenje in jim je v to svrhu kupil g. vitez pl. Gutmansthal pihala. In če greš sedaj kako nedeljo popoldne mimo grašične Hotemež, katera je seveda tudi last g. pl. Gutmansthalala, obide te zona in lasje ti vstajajo, kajti slišiš tako čudne in strahovite glasove, da te nehoté groza obide in odideš, kakor mogoče naglo, kajti tu se uče ostanki »Orla« svirati na pihala, in najbrže že žalostnik. Ko bode pa ta »Orel« sklenil svoje življenje, ne bodo žalovali samo klerikalci, nego vsi trg, najbolj pa liberalci in društvo »Sokol«. Kajti gospodje iz črnega tabora verujete, da nam je pripravil ta vaš »Orel« marsikak vesel trenutek, ker nikdar se nismo tako pristrano nasmejali, kakor kadar je hotel pokazati svojo orlovo nprav, a je le ža-

lostno po tleh odskakoval in čivkal. Za slučaj, da bi ga pred njega smrtjo morda pustili še slikati, priporočamo se tudi mi za eno sliko, da bomo imeli tudi mi kak spomin na tega, do skrajnosti smešnega ptiča.

Zaradi pota čez vrt sta se sprla Janez Košlar in Jože Lešnjak, oba posestnika na Drski. Lešnjak ima Košlarjevo sestro za ženo, vendar ne pusti niti nje, niti njenemu možu hoditi čez njegov vrt ter je pot za bil. Ko je Lešnjak dne 25. maja vendarle šel po tej poti, je začel Košlar vpiti nad njim. Da ne zamudi te ugodne prilike, je prihitel Lešnjakova žena in zmerjala Košlarja, ki pa je skočil k njej ter jo treščil ob tla, nato pa zagrabil Lešnjaka in ga tako močno potegnil za desno roko, da mu ji je spahnil. Košlar je šel nato pomirjen domov, Lešnjak pa vzemirjen v bolnico.

Velika tatvina v Ajdovcu pri Žužemberku. V noči med 25. in 26. majem t. l. so vlomili neznani vlomilci v hišo Jerneja Lavriča, trgovca in gostilničarja v Spodnjem Ajdovcu in so mu odnesli 1060 K denarja. Storišči so prislomili k hiši lesto, ki so jo bili prinesli s poda Jožeta Jarca, so zlezli na hodnik, od tod po stopnicah v pritličje, kjer so navrtali in potem vlomili zaklenjena vrata v trgovino in odnesli denar. Storišči so bili gotovo več, ker je čul Jarčev pastir, da se tiho pogovarja med seboj. Zaprl so dvajsetletnega Franceta Strojina in tridesetletnega Franceta Longarja iz Lipovca, odnosno iz Ajdovca, ker so našli zadaj za Lavričovo hišo Strojnov klobuk in okoli njega več listkov raztresenih, ki jih je imel Lavrič pri denarju in ki so mu bili z denarjem vred vzeti. Ker sta pa ves prejšnji dan z Longarjem skupaj popivala, so aretirali tudi tega. Sumljivo sta se obnašala že ves prejšnji dan. Večkrat sta prišla k Lavriču in zopet odšla. Hodila sta opetovano na stranišče, da sta si ogledala prostor. Stroj in je enkrat naročil več litrov vina, pa ga ni pokusil, marveč zlival po tleh in dajal ga drugim. Tudi je na praznik popoldne zahteval neke cukrčke, ki so mu jih dali v prodajalni. Pri tem si je najbrže ogledal, kako se pride od zadaj v prodajalno, kaka so vrata in kje imajo spravljen denar. — Vse si je dobro ogledal, samo tega ne, kje je bil pustil svoj klobuk, ki ga je naposled izdal.

Kako so postopali sejski tatovi, ki je zdaj priznal nek prijatelj sejski tat A., ki slika dogodek takole: V neki kavarni v Zagrebu pridem skupaj z B. in C., ki sta bila že večkrat kaznovana radi tatvine. Bili smo skoro brez novcev in smo sklenili iti prihodnji dan na sejem v bližnje malo mesto. Tam se je C. izgubil in nama sledil le od daleč. Jaz in B. sva dala vsak par vinarjev in sva kupila novo listnico, v katero je B. nabasal modrikastega papirja, da je izgledalo, kakor da so v nji bankovci. Potem je rekel B., da gre med kmete, ki so prodajali živino in mi je naročil, naj pazim na njega in kadar bo visoko dvignil klobuk, naj grem pred njim in njegovim spremljevalcem in naj na samotnem kraju spustim listnico nabasano s papirjem na tla. Izročil mi je obenem tudi to listnico. Kmalu je bil B. v živahnem pogovoru s kmetičem, ki je bil prodal pravkar par volov za 820 kron. Kmalu sta šla skupaj s sejma proti kmetičevemu domu, jaz pa malo pred njima in sem spustil listnico na tla. Pobrál jo je B. in rekel kmetiču, da je polna bankovcev in da bosta na samoti kje delila ves denar. Ko smo prišli na samotni kraj, sta se vseda, toda jaz sem bil že zraven in sem oba staval na odgovor, da sta našla moja listnico z denarjem. Seveda sta oba sveto zatrjevala, da je nista našla. Jaz sem začel vizitirati najprej B-ja, ki mi je bil prostovoljno izročil svojo denarnico (ne listnico), da jo preiščem. Da vzbudim v kmetiču zaupanje, sem dal denarnico kmetu B-jevemu tovarišu, da jo med tem drži. Ko sem B-ju preiskal žepe in obleko, sem vzel kmetiču, naj mu vrne denarnico, ker te nisem izgubil jaz. Kmet je dal B-ju njegovo denarnico nazaj, jaz pa sem začel preiskavati kmeta, ki mi je prostovoljno pomolil listnico rekoč, da ima notri 800 K, ki jih je skupil za vole, najdenega denarja pa nima. Kakor preje kmetu tako sem zdaj dal kmetovo listnico B-ju, naj jo drži. Kmet ni slutil nič hudega in pazil le na mene, ki sem mu obračal žepe. Med tem je B. vzel iz listnice vseh 800 K in na tla, v njo drugega papirja. Ko sem videl, da je B. končal svoje opravilo, sem nehal preiskovati kmetiča rekoč, da sem se uveril, da ta dva nista našla moje listnice. Takrat sem tudi vzel B-ju, naj vrne listnico kmetiču. V vseh drugih slučajih je kmet spravil svojo listnico v žep, ne da bi bil pogledal, če je denar še v njej ali ne, ta kmet pa je takoj začel brskati po listnici in vpiti na ves glas, ko je videl, da ni več denarja v njej. Zbežal sem prvi jaz, potem pa se je

spustil v beg tudi moj učitelj v tem rokodelstvu B., toda na kmetičevo vpitje so bili prihiteli orožniki na lice mesta in so naju zasledovali. Me ne so kmalu vjeli, B. pa jim je srečno odnesel pete, kakor še vselej do takrat. To smo priobčili v pouk našim kmetom, da se bodo v enakih prilikah vedeli ravnati in da ne pridejo v škodo.

Argentinsko meso za Idrijo naroči županstvo od najnovejše pošiljave, ki je te dni došla v Trst. Sedaj v Trst dospelo argentinsko meso je brez maščobe in še boljše kakovosti, kakor je bilo zadnje. Idrijsko prebivalstvo bo za stalno naročevanje argentinskega mesa za Idrijo najlepše agitalo, če bo izključno le argentinsko meso kupovalo. Kdaj pride meso v Idrijo, se pravočasno naznani.

Binkoštna veselica v Postojnski jami. Na binkoštni ponedeljek, dne 5. junija se vrši ob 3. popoldne v Postojnski jami običajna jamska slavnost. Štiri godbe, med njimi železničarska iz Dunaja in mestna iz Pulja, bodo svirale v raznih dvorinah, kjer bodo rajali neudruidljivi plesalci in plesalke. V jami bodo uradovala c. kr. jamska pošta, katere posebnost je ta, da pritisne na vsako tam oddano razglednico jamski poštni pečat. Tudi za telesi blagor jamskih posetnikov bodo kar najbolje preskrbljeni. Posebni vlaki bodo vozili po znatno znižanih cenah iz Ljubljane, Trsta, Reke, Pulja, Gorice in Kormina in posebni parobrodi iz Benetk bodo imeli železniško zvezo v Trstu. Bujni podzemeljski svet v Postojni bude vseskozi slavnostno električno razsvetljen; veselica se vrši pri vsakem vremenu. Vstopnina v jamo je znižana na 2 K za osebo. Poseben vlak odhaja iz Ljubljane letos prvič ob 12. uri 30 min. popoldne in je na ta način p. n. izletnikom dana prilika obedovati doma, kar je zelo udobno zlasti, ker je ta dan velikanski naval po vseh gostilnah v Postojni.

Cirkus Schmidt. Pri večerajšnji predstavi — bila je obenem beneficna predstava klovna Charlesa, ki se je občinstvu jako priljubila — se je posebno odlikoval v svoji novi točki, komična telovadba in ekvilibrista z mizo, dobro znani Bergeres, katerega smo kljub izvrstni maski takoj izpoznali po dovršeni in izborni telovadbi. Nekaj posebnega je telovadba Kitajcev, ki izvajajo, obsežni za svoje lasne cofe, krasne telovadne točke na trapezu, vrveh in žicah. Vobče je bila večerajšnja predstava izborna in priznati se mora, da je dosegel ravnatelj gosp. Schmidt res velikomesten spored, kakršnega še ni bilo v Ljubljani.

Pravi vandalizem. Kakor znano, gradi mestna občina na Pulah krasno ljudsko deško šolo. Da se pa mlače ne bode pekla po solncu, je dala nasaditi lepe kostanjeve drevede, ki bodo v nekaj letih dorasli in bodo pravi kras in užitek tamošnjemu okolišu. A kaj se je zgodilo. En kostanj je zlobna roka nekoč ponoči posekala, vsako drevesce je pa narezano, obrezano, ali pa olupljeno. In kdo to dela? Kakor znano, se zbira po Pulah dan na dan iz cele šentjakobske fare cele trope otrok, ki spuščajo lintverne, mečejo žogo in se zabavajo z drugimi nedolžnimi igrami, kar je pač zelo koristno za njihov telesni in duševni razvitek. So pa vmes tudi vandali, ki jim je prava zabava pokončevanje dreves. Občinstvo naj s takimi paglavci napravi kratek proces.

Prijatelj planin nam poroča, da je flora na Golici letos skoraj tri tedne zgodnejša, kakor pa lanske leto ter da je že bujno krasna. Narčize so vznोजu že oveneale, tem lepše pa so po obronku hriba. Kakor pravi Levstek: »Zvezda zvezdi je sosed, njih za nas številni ni —, tako bi lahko zapel pesnik o narcizah na Golici, na ti nebeški njivi teh dražestnih cvetk. Zato se pa planinci kar kosajo, kdor bo prehitel drugega. Komaj je bila Kadilnikova koča otvorena in ko sem bil v nedeljo gori, sem dosegel v knjigi letošnjo zaporedno številko 160. Kdor ljubi naravo in naše planine, kdor hoče spoznati naravni sijaj cvetk, kdor rado diha čist zrak in neprisljen zabavo, idi na Golico!

Živahen promet. Danes je bilo po ljubljanskih ulicah, restavracijah, gostilnah in trgovinah tako živahno, da že davno ni bilo tega opaziti. Tudi izvozčki precej poznajo to živahnost, električna pa ima na progi rezervne vozove. In kako je prišlo naše mesto kar hipoma na tak promet? Semeni, 4urni odmor romarjev in tekmovalno streljanje vrlih alpskih častnikov III. voja. Le ti hodijo na strelišče deloma peš, se vozijo z izvozčki, posebno mnogo je pa opaziti le tepe uniforme na električni. Semtertja tudi pridrvi s svojim »ham, hamham« kak avto. Pripomniti je, da častniki ostanejo v Ljubljani tri dni.

Voznikom v znanje. Predpis je, da morajo imeti ponoči vsi izvozčki

in vozniki pri vozev luči. Izvozčki in zasebni kočijaži imajo to že v lastnem interesu, nikakor pa ne gre to voznikom v glavo, posebno mestnim. Celo po deželi se tem predpisom vsaj deloma pokore, v Ljubljani pa dosega še ni noben voznik imel luči pri vozu. Od sedaj naprej pa se bodo morali ti predpisi v interesu javne varnosti točno izpolnjevati in kdor se ne bode pokoril, bode kaznovan. Zato-rej, pozor.

Umrla je v Ljubljani gospa Agata Pavšek, soproga Franca Pavška. P. v m. l.

Mica Kovačeva. Pred kratkim sta prišla v neko gostilno na Abac-ljevi cesti dva mesarja z neko žensko, kjer so spili pet litrov vina in pojedli nekaj kruha. Ko je bilo treba plačati, se je eden kratko odrezal: »Nimam denarja« in z družbo odšel. Ker pa le ni še dolg poravnat, je natakarcia zadevo prijavila pristojnemu oblastvu.

Samotežni voziček je bil ukraden danes jutraj z dvorišča pri nekem trgovcu na Zaloški cesti. Voziček ni pobarvan in je vreden 50 K.

Vojaški tukajšnjega c. in kr. 27. pešpolka so večeraj peljali po Bleiwei-sovi cesti seno in tako neprevidno vozili, da so zadeli v kandelaber, pri katerem se je vsled sunka ubil cili-der.

Odletel je slugi pri »Mestni hranilnici« Raku 10 K vreden kanarček. Kdor ga je ujel, naj ga odda lastniku.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 42 Slovencev, nazaj je pa prišlo 24 Hrvatov.

Izgubila je gđ. Jožefa Lolger-jeva zlat uhan s črkama L. S.

Koncert. Popolna godba »Slo-venske Filharmonije« koncertira jutri v hotelu »Tivoli«. Začetek ob 7. zvečer. Vstopnina prosta.

Narodna obramba.

Opozarjamo na občni zbor šent-peterske moške in ženske podružnice Ciril - Metodove družbe v Ljubljani, ki se vrši jutri, v četrtek, dne 1. ržnega cveta t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih »Pri Jerneju« na Sv. Petra cesti št. 87.

Združeni šentpeterski podružni-ci Ciril - Metodove družbe v Ljublja-ni prireditve v splošno 25letnice svoje moške podružnice in v korist glavni družbi pod milim nebom »na Le-dinici«. Komenskega ulica na Telovo. v četrtek, dne 15. ržnega cveta t. l. veliko narodno veselico. Spored: 1. Pozdrav. Govori prvomestni družbe sv. Cirila in Metoda g. vladni svetnik Andrej Senekovič. 2. Petje. Izvaja slavno pevsko društvo »Slavec«. 3. Godba. Oskrbuje slavna »Slovenska Filharmonija«. 4. Srečolov. 5. Prosta zabava. Vinarna. — Pivarna. — Sla-ščičarna. — Kavarna. — Jestivine. — Cvetke. — Avtomat. — Lastna re-ziža. — Cene strogo meščanske. P. n. narodna društva in rodoljubno občinstvo se z ozirom na blagi namen naj-ljudnejše pozivlja na prispevanje po-set te veselice. Vstopnina 50 vinar-jev za osebo, otroci prosti. Radodarnost glede preplačil se ne omejuje. Pričetek točno ob 6. uri popoldne. Veselica se vrši ob vsakem vre-menu.

Društvena naznanila.

Slov. pevsko društvo »Ljubljan-ski Zvon« priredi binkoštno nedeljo na vrtu ljubljanskega Narodnega doma veliko spomladansko vrtno vese-lico. Ta veselica bo nudila vsakovrst-no zabavo, saj sodeluje poleg dru-štvenega pevskega zbora, ki nastopi s samimi modernimi slovenskimi skladbami in narodnimi pesmimi, tudi popolen orkester »Slovenske Filharmonije«. Zvečer se prične v are-ni ples, kar bo gotovo privabilo na veselico tudi tiste, ki se ne mislijo vsaj za binkoštno nedeljo stalno nase-liti ob zapeljivih paviljonih za vino, pivo, šampanjec, jestvine, sladčice itd. Ker bo na tej »Zvonovi« veselici gotovo najprijetnejša binkoštna za-bava in se razven vstopnine 60 v ne bodo pobirali nikakri prostovoljni ali neprobitovalni prispevki, birmanci imajo pa celo prost vstop, bo za ne-deljo gotovo občna deviza: K »Zvo-nu« v Narodni dom!

Pevsko društvo »Slavec« pri-re-di, kakor že objavljeno v nedeljo, dne 11. junija veliko ljudsko veselico pod naslovom: Veliki semenj v Sp. Šiški, ki se vrši v Zajčevem hotelu na razgledu, v vseh prostorih t. j. na vrtu, v gozdu in notranjih prostorih z najobsežnejšim zabavnim spore-dom, o katerem bomo sproti poro-čali.

Revnim visokošolcem na Duna-ju bode moralo »Podporno društvo« podpre za mesec junij ustaviti, ako ne dobi v kratkem novih sredstev, ker so se vsi dosedaj letos došli da-rovi v znesku 6600 K v zadnjih sed-mih mesecih že razdelili. Z ozirom

nato, da je nadaljevanje študij mno-gim dijakom le s podporami imeno-vanega društva sploh mogoče, se prosijo za podporo vsi oni, kateri se na poslana letna poročila s priložni-cami dosedaj še niso odzvali, dalje nekdanji podpiranci, od katerih se žalibog, veliko število za društvo do-sedaj ni brigalo, akoravno bi bila to v prvi vrsti njihova sveta dolžnost. Prosimo tudi druge dobrosrčne roja-ke, da prisrskojejo temu, tako uspešno delujočemu društvu v tem kritičnem trenutku na pomoč. — Nadejamo se, da nismo prosili zastoj. — Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nad-revident juž. želez. v p., Dunaj, III. Reiserstrasse 27. — Za odbor: Dr. A. Primožič, c. kr. vladni svetnik, predsednik. Ivan Luzar, nadrevident juž. želez. v p., blagajnik.

Prosveta.

Srbska gledališka družba pod vodstvom g. Stojkovića priredi na-daljne predstave na Slovenskem: V četrtek 1. junija v Kranju, v soboto 3. junija na Jesenicah pri Jeleni in v ponedeljek 5. junija na Bledu v Blejskem domu. Nadejati se je, da sorodna društva, pomorejo g. Stojkoviču pri teh prireditvah.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Bolgarski listi in mednarod-na gimnastiška tekma v Turinu.** V sofijski »Večerni Pošti« št. 3452. čitamo: »Na mednarodni gimnastični tekmi, ki se je vršila ta mesec v Tu-rinu na Italijanskem, so pridobili darila ti-le narodi: I. darilo Čehi, II. Francozi, III. Italijani, IV. Slovenci, V. Hrvati, VI. Luksenburžani, VII. Belgijci in VIII. Romuni«. Komu neki koristi takšno napačno poročanje?

— **Društvo hrvaških profesorjev** je sklenilo, da izda kot 5. knjigo svojih izdanj »Slovenske pripovedačice« (s slikami pisateljev in z lit. podatki), 10—12 tiskanih pol. Knjiga bo namenjena tiskali šoli in šolski mla-dini ter primerno poceni. Ne more-mo dovolj pohvaliti tega sklepa hrvaških profesorjev; z njim šele bodo oživele določbe učnih načrtov, ki me-rijo na spoznavanje sosednih slovans-kih literatur; z njim pa dobe tudi naše srednje šole prepotrebno učno pomagalo.

— **Sumljiva konfiskacija.** Du-najsko državno pravdnštvo je zaple-nilo »Slavisches Tagblatt« od torka zaradi uvodnika »Der Kaiser«. V članku so bile reproducirane vesti, ki se ne strinjajo z oficijalnimi poro-čili o cesarjevi bolezni. Članek je bil konfisciran naknadno, ko so naroči-niki imeli list že v rokah. Pripomi-njamo še, da čitamo v raznih današ-njih listih vesti, povzete iz lista »Slavisches Tagblatt«, ki pa v teh časopisih niso bile zaplenjene.

— **Zahvala dr. Hinkovića.** Dr. Hinković priobčije v hrvaških listih o-le zahvalo: »Hvala Vam, iz du-še hvala Vam vsem, velespoštova-ni tovariši moji, ki ste vzeli moje stvar kot svojo ter v najtežjih časih mojega življenja stali zvesto meni ob strani v sodni dvorani. Vi ste na na-čin, ki ga še ne pozna zgodovina pravosodstva, pred vsem narodom in pred vsem kulturnim svetom pokaza-li zaupanje in stanovsko solidarnost nasproti tovarišu, simpatijo in lju-bezen nasproti sočloveku, navduše-nost za pravično stvar. Ta sijajna manifestacija s strani tovarišev, ki so v prvi vrsti poklicani, da sodijo o meni, paralizira tisočkrat — izreče-no proti meni obsodbo. Hotelo se je, da izkusim na sebi pregovor, da go-dalo bi je po prstih tistega, ki gode resnico. Toda ob Vaši dragoceni mo-ralni pomoči, na katero sem ponosen, je postalo to godalo v mojih rokah bič, pod čegar udarci se zvijajo vsi oni, ki bi radi potlačili, kar se ne da potlačiti: resnico in pravico. Obsod-ba me je izbrisala iz Vaših vrst, to-da jaz ostajam z vsem srem do kon-ca življenja na Vaši strani ob boku Vam, ki ste bili z mano. Dr. Hinko-vić.«

— **Slovaki na Bolgarskem.** V vasi Vojakvol pri Burgasu ob Čr-nem morju se je pred leti naselilo več slovaških protestantskih rodbin iz Kysače na Ogrskem. Vojakvol se je tekot let razvil v cvetočo naselbi-no, ker so Slovaki vedno lahko raču-nali na simpatije bolgarskega nara-da ter na naklonjenost in podporo bolgarske vlade.

— **Češki Sokol v Pešti.** Kjerkoli se nastanijo Čehi in naj jih je samo peščica, povsodi si ustanove svoja sokolska društva. Tudi v Pešti so osnovali Sokola, ki praznuje 10. in 11. junija že svojo 15letnico. Ob tej priliki priredi Sokol jubilejno slav-nost, pri kateri se bodo razdeljevale tudi diplome častnim članom.

Razne stvari.

* **Ponesrečeni parnik.** »Conde Vilfredo«, špan. prekoatlantski par-nik, je trčil in običal na skalnih ro-bovih v bližini Malage. Vozil je iz Novega Orleansa v Portorico in imei na krovu okoli 100 potnikov. Natanč-nejih poročil o nesreči še ni.

* **Ugrabljeni profesor.** Iz Soluna poročajo, da so ugrabili grški roparji nemškega profesorja Richterja, ki je v spremstvu dveh orožnikov znan-stveno raziskaval Olimpijsko pogorje. O roparjih še nimajo nobenega sledu.

* **Deklica na vojaškem naboru.** V Roehlici na Češkem se predstavili vo-jaski naborni komisiji neko deklico. Vojaški zdravnik je konstatiral, da je deklica hermaphrodit. Okrajno glavarstvo je dovolilo do sedaj dekli-ci nositi moško obleko.

* **Konkurz nemških gardnih častnikov.** V konkurzu gardnega po-ročnika Bülova, sina generala 3. ko-ra in nadporočnika Pappenheima se je sklenilo, kakor se poroča iz Berolina, da izgube pri prvem upniku vse, pri drugem pa dobe sedem od-stotkov.

* **Vsled sirovega ravnanja straž-nikov umrl.** Vojaškega novince Fili-peka, ki je prišel pijan k naboru v Uherčice na Moravskem in se upr presirovemu ravnanju stražnikov so-le-ti v občinskem zaporu tako sirovo in nasilno pretepali, da je vsled dol-jenih poškodb umrl.

* **Velikanski gozdni požar.** Na severu Hokkaida na Japonskem je izbruhnil velikanski gozdni požar. Pet mest je obdanih od ognjenega morja in tudi velike premostove jame so se vnele. Nad 300 štirinajških vrst gozda je uničenih. Mnogo ljudi je po-ginilo v ognju.

* **Vrl narodnjak.** V petek je umrl v Plznu cesarski svetnik Adolf Eis-ner ter zapustil 400.000 K v češke na-rodne in dobrodelne namene.

* **Cerkveni rop.** V farni cerkvi v Vesely so vlomili neznani tatovi in odnesli veliko cerkvene posode in orodje. O storilcih še ni nobenega sledu.

* **Milijonska tatvina pri nadško-fu v Mesini.** Neznani vlomilci so od-nesli nadškofu v Mesini veliko zlati-nine in srebrnine ter več jako drago-cenih zgodovinskih predmetov. Med temi tudi dragocen plašč, obšit z draguljami, ki ga cenijo na 100.000 frankov. Skupna vrednost vseh po-kradenih predmetov se ceni na več milijonov frankov.

* **Bogata dedščina.** Pred 30. leti je umrl v Avstraliji bogat posestnik zlatih rudnikov rojen Avstrijec. Dolgo so iskali dediče brezuspešno. Minoli teden pa so dobili 2 sorodnika in sicer neko revno ženo v bližini Budimpešte Putinger in njenega si-na Edvarda, ki služi pri nekem briv-cu kot pomočnik. Dedščina znaša okroglo 40 milijonov frankov.

* **Uboj iz maščevalnosti.** V Su-hivolji pri Lvovu so napadli trije kmetje svojega sosedu s koli in ga do smrti pobili. — To so napravili iz maščevalnosti radi nekega starega prepira. Ubijalci so se izdali sami z neprevidnimi govoricami v gostilni. Ovadil jih je gostilničar in poklical orožnike, ki so ubijalce na mestu pri-znanja prijeli.

* **Prepovedane frankfurtarice.** Povodom otvoritve kopališča cesari-ce Marije Elizabete v Toplicah na Češkem je prepovedal tamošnji žu-pan Husak razboščenje frankfurtarice. Vsled te prepovedi so napravili Nem-ci strogo interpelacijo in jo ogorčeni izročili županu. Pri tem pa so se ven-dar enkrat pošteno opekli. Župan jim je namreč odgovoril, da je s to prepovedjo izpolnil le ukaz namest-ništvu, ki mu je uradno poročalo, da želi biti pozdravljen nadvojvoda Karl Franc Jožef povodom otvorit-ve kopališča le z avstrijskimi zasta-vami. Hud poper, kaj, za nemčurke, ki škilijo čez mejo v blaženo prusko pokrajino.

* **Umor in samomor v melanholi-ji.** V Telfu pri Inomostu je napadel v melanholiji, ki ga že delj časa mu-či, svojo ženo z nožem mlinar Johen-berger. Posrečilo pa se je ženi, da je možu ušla in dobila le lahke poškod-be. Nato je šel v sobo in prerezal tu-di sebi z istim nožem vrat. Dasi tudi rana ni bila globoka, je vendar ne-srečnik že popolnoma izkrvavel, predno je prišla pomoč.

* **Ponesrečeni avijatik.** V nedeljo se je dvignil na letalnem polju Ca-nessi na Laškem z Bleriotovem letal-nim strojem avijatik Ciro Cirri. V visočini 2000 metrov mu je odpove-dal stroj. Padel je s silno hitrostjo na tla, pri čemur se je stroj užgal. Pri padcu se je popolnoma razbil. Avija-tika so prenesli v bolnico, kjer je kmalu umrl. Med gledalci je bila tudi njegova soproga z dvema otrokoma, ki je pri padcu omedlela in še sedaj nič ne ve o njegovi smrti.

* **Z dinamitom zaradi ženske.** V občini Uj-Tikvany na Ogrskem se je izvršil proti kmetu Meltonyju dina-mitni atentat. Nekdo je položil na okno njegovega stanovanja dinamit-

no patrono, ki je vso hišo porušila. Meltonija so našli pozneje popolnoma raztrganega. Še po noči je zaprl orožništvo najboljšega prijatelja umorjenega Meltonija, nekoga Pavla Rekleana in njegovega očeta. Reklean je bil ljubimec žene svojega prijatelja in je izvršil ta atentat iz maščevanja, ker ga je bil Meltony dobil pri svoji ženi in ga pošteno pretepel. Oče je baže vedel, kaj hoče storiti njegov sin.

* **Nevesto umoril.** V Frankobrodu je prišel delavec Bittner na policijo in naznanil, da se je njegova nevesta Ela Krägl v gozdu ustrelila. Komisija, ki je prišla na kraj, kjer je ležala Bittnerjeva nevesta, pa je sumila, da jo je Bittner sam ustrelil in zaradi tega je komisar dal povohati policijskemu psu ročaj revolverja. Pes je nato skočil na Bittnerja in ga podrl na tla, nakar je Bittner ves skesan priznal, da jo je on sam ustrelil, izgovarjal pa se je, da je to storil na njeno lastno željo, česar pa komisija ne verjame, ker je bil Bittner svojo nevesto že opetovano napadel iz ljubosumnosti.

* **Kolera v Gradu.** Naravnost škandalozno in do skrajnosti sramotno moramo imenovati brezbrzižnost in lahkomišelnost poklicanih oblasti v Gradu, »kulturnem središču« alpskih Nemcev, ki jo kažejo v obrambi proti kolери. Prav nič čudnega bi ne bilo, če bi se razširila kolera na celo mesto in iz mesta seveda tudi razlezla po celi deželi. Čuvaj, ki je imel čuvati izolacijsko barako, se je proti striktnemu povelju zdravnikov odstranil, tako da bi bili izolirani lahko šli, kamor bi se jim zljubilo, — če niso šli tudi v resnici iz hiše. Poleg tega pa se je bil eden interniranih tudi napil z žganjem, ki ga je dobil od zunaj, — zopet dokaz, kako malomarna je izolacija. Pri nas bi prišel takoj najmanj državni pravdnik s § 393. k. z. in sledečimi tam gor v »kulturnem Gradu« pa se takim malomarnostim in škandaloznim razmeram še smejejo.

* **Velikanski požar v newyorškem zabavnem parku.** V newyorškem zabavnem parku, ki leži na malem otoku Conney-Island pred pristaniščem, je nastal v nedeljo grozen požar. Ogenj je nastal v oddelku, ki se imenuje »Dežela sanj«, in se je bliskoma razširil po celotnem otoku. Pogorelo je do tal več hotelov, zabavnih lokalov, stanovanj in vse zabavne naprave. Padel je tudi visok stolp, ki je bil kot oznanitelj približujočim se ladjam, da se bližajo pristanišču. Ljudje so se vsi rešili. Ogenj se je ustavil šele ob morskem obrežju, ker je bilo gašenje radi pomanjkanja vode in silne vročine onemogočeno. Največja nevarnost za ljudi je bil tamošnji zverinjak, v katerem je bilo nad 140 raznih krasnih divjih zverí. Med njimi je bilo tudi 5 dresiranih levov, ki so bili vredni po 10.000 dolarjev in velik, izborni dresiran slon. Škoda znaša okroglo 3 milijone dolarjev. — Sklenjeno pa je kljub velikim škodam, da ta krasen park — deželo sanj — gotovo obnove.

* **Možitev, ki ni bila možitev.** Vojvodinja Flaminia, druga hčerka vojvode Baltazarja Odescalchi, senatorja italijanskega kraljestva, se je bila 24. aprila 1909 omožila z vojvodo Filipom Ruffom Bapnarom. Po poroki sta se poročenca peljala v Pariz in London na ženitovanjsko potovanje. Že čez 14 dni pa se je mlada vojvodinja vrnila v Rim, med tem, ko je ostal njen mož v Parizu. Ni se nastanila pri svojem tastu, marveč v nekem hotelu in je vložila pri sodni tožbo za razveljavljenje poroke iz fizioloških vzrokov. Izvedenci so tudi dognali, da se je vojvodinji popolnoma posrečil dokaz resnice in na podlagi te izpovedi je sodišče ugodilo v polnem obsegu tožbi mlade žene. Kakor zatrjujejo, pa vojvodinja ne mara biti brez moža — pravega moža — in se bo že v kratkem poročila z mladim aristokratom, ki je dokazal, da je za ženitev s tem, da mu je lansko leto v otroški postelji umrla žena.

* **Uspehi pri dirkah,** sedaj zlasti v avtomobilnem športu, za tvornico vozil Laurin & Klement v Mladí Bolešlavi pač niso nikaka redkost. — Uspehi te firme so vsekakor izredni. Vsako dirko, ki se je firma udeležila, dobi ta tvornica, čeprav so okolnosti splošne z izrednimi težkočami. Najboljši uspeh, ki so dosegle avtomobilne tvornice Laurin & Klement, se nanaša na poizkusno vožnjo Moskva-Orel, kjer so vozili trije Laurin & Klementovi vozovi in vsi dovršili svojo nalogo brez kazenskih točk. — Firmi Laurin & Klement so se radi tega priznala tri darila in sicer ti trije vozovi vsak s prvim in drugim kategorijskim darilom ter posebnim darilom za najboljši čas vseh kategorij. To je za firmo ena največjih zmag, ker se tu lahko govori o trojnem uspehu pri eni in isti dirki. Dirke se je udeležilo skupaj 23 voz. Omeniti se mora še, da so bili rabljeni vozovi navadna turna vozila in da je ceste vobče smatrati za slabe. Ne reče se torej preveč, kdor trdi, da

znamka Laurin & Klement vsakemu kupcu pomeni jamstvo, kakršnega ne

* **Tatica in njen ljubček.** V nekem ljudskem prenočišču na Dunaju so aretirali 14. t. m. nekega človeka, ki je vzbujal splošno pozornost, ker je imel mnogo denarja. Na policiji je izpovedal, da se piše Aleksander Weiss iz Budimpešte in ker ni mogel povedati od kod ima denar so ga pridržali. To ga je omehčalo tako, da je sklenil priznati. Rekel je, da je doma ukradel svojemu očetu nekaj denarja in da jevedel tudi za neki cerkveni rop. Da bi molčal mu je dal storilec 250 K. Policija pa je naprej poizvedovala in dognala, da je vse, kar je dozdevni Weiss izpovedal, zlagano. Dognala je, da se imenuje osumljenec Aleksander Holzer in je 20 let star. Imel je za ljubimko neko 19letno lahkoživko Marijo Haynal. Ta je na zvit način pri nekem interesantnem ljubavnem dogodku z bogatim konjskim trgovcem v Budimpešti ukradla po noči iz njegove denarnice 1040 K. — En del tega ukradenega denarja je izročila svojemu ljubčku Holzerju. Njega so izročili deželnemu sodišču, tatinska ljubimka pa je še pravočasno pobežnila.

* **Iz življenja tatov.** Dne 13. t. m. so aretirali v hiši hišnega oskrbnika Al. Spurnya na Dunaju 28letnega Franca Medek. On je že znan tatinski vlomilec in dober poznavalec kazenskega sodišča in zaporov. Zasačili so ga ravno pri delu. Odprl je ravno velik predal in brskal nestrpo po njem, ko je zopet zasegla kruta roka pravice po njem. Ko so ga peljali že zvezanega iz stanovanja, so srečali pri glavnem vходу njegovega pomočnika 23letnega brata Friderika. Ta je trenutoma spoznal nevarni položaj. Da se ne bi osumil, je napravil sila nedolžen obraz in z vidnim ogorčenjem in iz izrazom zadovoljnosti rekel: »Aha, ali ste že zopet enega prijeli!« Vendar mu ta komedija ni nič pomagala. Prijeli so tudi njega in odgnali z bratom v zapor. Dognalo se je pri preiskavi, da sta ravno ta dva vlomila 3. t. m. pri neki Barbari Hofman in 13. t. m. v hiši posestnika Starka. Povsod so odnesli več zlatnine in srebrnine in vrednosti 1500 K. Ukradeno blago je pomagala spečati tudi Friderikova ljubica. Celotatinsko trojico so izročili deželnemu sodišču.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Mesto v Ameriko je šel v tržaško Staro mesto današnji obtoženec Val. Dovč, bivši ključavničarski pomočnik, nazadnje vodovodni monter. Ukradel je kramarici Tereziji Kutnar najprvo eno hranišnično knjižico »Mestne hranišnice«, iz katere je dvignil 1800 K in jih deloma v Ljubljani, največ pa v Trstu v Starem mestu zapravil, pozneje pa ji je ukradel še tri knjižice, s katerimi pa ni mogel nič dvigniti, ker se je tatvina pravočasno odkrila. — Porotniki so tri stavljenja vprašanja potrdili in sodišče ga je obsodilo na 5 let težke ječe, poostrene vsak drugi mesec s postom in trdim ležiščem. — Natančno poročilo obravnave priobčimo jutri.

Uboj zaradi par klofut. Zaradi hudodelstva uboja se je imel zagovarjati 16letni Anton Jenko iz Mavčič, sedaj hlapec v Podrečah. Obdolženec pravi, da je obiskoval 8 let ljudsko šolo; oče mu je pred 14. leti umrl, mati s sestrami je pa šla na Nemško in prepustila svojega sina samega sebi. Pri posestniku Rozmanu v Podrečah je služil izprva za pastirja, sedaj pa za hlapca. V soboto pred pustno nedeljo zvečer je šlo več fantov iz Podreč v Mavčice vasovat. Domogrede je pa Jenko fantom na ta način ponagajal, da se je za grm skril in jih s šumenjem vej malo postiral. Zato ga je pa posestnikov sin Matevž Jamnik, kakor obdolženec trdi, z vilami čez roke udaril. Na pustni torek je bilo v Podrečah na cesti jako živahno. Tudi Jenko je šel, kakor on trdi »maškare« gledat. Srečal je pa tudi Jamnika, kateremu je očital, zakaj ga je minulo soboto tepel; obdolženec mu pa odvrne, da mu da še lahko par klofut. In res ga je parkrat preko lice udaril, da mu je odletel klobuk na tla. To je Jenka tako razburilo, da je zamahnil z odprtim nožem nazaj proti Jamniku in ga zadel na levem zapestnem sklepu, z drugim močnim sunkom pa mu je predril srce. Jamnik je s krikom: »Marija pomagaj!« stekel nekaj korakov po cesti naprej, potem se je pa zgrudil in bil takoj mrtev. Obdolženec pravi, da je po dejanju vrgel nož proč in se šel sam takoj orožnikom ovadit. Obdolženec vse odkrito priznava in pravi, da sta si bila z Jamnikom, ki je bil par let starejši od njega, vedno prijatelja, da ga je do smrti zadel, je izvedel kasneje.

Porotniki so z 10 glasovi proti dvema potrdili vprašanje glede krivde, na kar je sodišče Jenka obsodilo na 2 leti težke ječe.

Detomor. Marija Vrabčič, 34letna Marijina devica, kočarjeva hči iz Kala pri St. Janžu, duševno omejeno in manjvredno samsko dekle, je obtoženo radi hudodelstva detomora. Na Veliki Šmaren lanskega leta se je napila ona in cela njena zlahta. Šli so spat v zidanico, kjer se je spolno združila z 20letnim svojim bratrancom Franc Trinkaustom. Obtoženka pripoveduje, da jo je Franc Trinkaust že mesec preje nadlegoval in se mu je prisiljeno vdala, kar pa Trinkaust zanikuje. Zanosila je dete in to ji je delalo dokaj skrbi. Zlasti se je sramovala ljudi kot Marijina devica in trla jo je skrb za detetovo bodočnost in bojazen pred starši. Nosečnost seveda ni ostala prikrita in razvedelo se je po okolici. Sestra in teta sta ji obljubili primoiči s perilom in denarjem. Dne 13. sušca je delala z očetom v vinogradu. Ko sta prišla zvečer domov in legla v posteljo, so jo napadli spopadki. Zapustila je sobo in šla v hlev, kjer je na nastelji porodila živo dete. Stisnila pa ga je za vrat, da se je zadušilo. Zjutraj je našel mrtvo dete oče in povedal svoji drugi hčeri. Stvar se je raznesla po vasi in oče umorjenega deteta, 20letni Franc Trinkaust je dogodek naznanil orožnikom. Obtoženka se ne spominja vsega in govori vedno drugače. V resnici je obtoženka duševno manj vredna in zakrknjena. Zagovornik dr. K. Slanc priporoča porotnikom v upoštevanje duševno manjvrednost obtoženke. Porotniki potrdijo prvo glavno vprašanje o krivdi z 9 glasovi da proti 3 ne. Sodni dvor, pod predsedstvom g. V. Gandinija obsodi Marijo Vrabčič na tri leta težke ječe, poostrene s postom vsako leto na dan detomora. — Popoldne je obravnava proti Viktor Zajcu radi hudodelstva spolnega posilstva tajna.

Porotne obravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Tat iz navade. Andrej Kuhar, 35 let star, rojen v Loki pri Zidanem mostu, samski zidarski pomočnik, na levo oko slep. Kaznovan je bil že mnogokrat, največ radi tatvine in osobito tatvine živine. Enkrat je sedel 5 dni, ker je les kradel, potem 14 dni radi tatvine ženske obleke, potem dva meseca, ker je kradel orehe, — nato 6 mesecev, ker so ga zasačili pri vladu, predno je mogel kaj vzeti, — potem dva meseca, ker je kradel žganje, — potem 13 mesecev radi spolne posilstosti, tatvine in goljufije. Kmalu po prestani kazni leta 1897. je dobil 14 dni, ker je kradel sadje. Potem je sedel 6 mesecev, ker je pokradel staršem in bratom denar, obleko in vino. Nato je pokradel zopet bratu Antonu denar in obleko in je sedel zato celih pet let. Leta 1905. je začel krasti živino. Vzel je Janezu Kolenču v Jevšah pri Sevnici ovco, v Starem gradu pa vola, ki ga je prodal v Zagrebu. Radi tega je bil obsodjen na 18 mesecev ječe, ki jo je presedel dne 23. septembra 1908. Že dne 5. decembra 1909 je ukradel v Sevnici denar, neko palico in pipo, dočim je Francetu Čotu poskušal ukrasti obleko, pa mu je izpodletelo. Raditega je dobil zopet 18 mesecev težke ječe, ki jo je odsedel v Mariboru dne 27. septembra 1910. Že dne 14. novembra 1910 sta bila pa ukradena Andreju Puntarju na Trški Gori pri Krškem dva lepa in težka vola, vredna čez 1100 K. Da je vola lažje gonil, je vzel tat tudi bič. Sledovi so vodili proti Vihram, Krški vasi, Samoboru. Dne 21. novembra 1910 pa je bil Andrej Kuhar v Belovaru prijel, ravno ko je prodajal ukradena dva vola. Ker jih je pa prodajal mnogo prepoceni, sta ga ovadila dva tamošnja mesarja policiji, ki je Kuharja aretirala, vole mu pa vzela. Puntar, obveščen od policije, je prišel v Belovar in spoznal svoja dva vola. Kuhar se zagovarja, da mu je izročil ta dva vola v Zagrebu nek Italijan, po imenu Brando, z naročilom, naj jih žene v Belovar na prodaj. Ta Brando mu je dal, kakor trdi Kuhar, za trud 100 K. Ker je pa Brando čisto neznan, je skoraj gotovo, da je to le jalov izgovor in da je Kuhar sam ukradel ta dva vola, osobito, ker je bil že večkrat v krški okolici, ki jo mora torej prav dobro poznati. Kuhar nastopa in odgovarja precej mirno. — Porotniki so potrdili vprašanje, če je ukradel Kuhar Puntarju ta dva vola, če je postal tat iz navade in če se je brez dela okoli potepal. Sodni dvor mu je prisodil osem let težke ječe in izrekel, da se ga sme oddati po prestani kazni za tri leta v prisilno delavnico. Ljudje bodo imeli vsaj teh 11 let, ko bo sedel in premišljal svoje grehe, mir pred njim.

Stavka mornarjev.

Reka, 31. maja. Mornarji hrvaškega parobrodnega društva v Senju so prenehali s stavko ter jeli danes zopet opravljati svoje posle. Društvo jim je namreč zvišalo plačo mesečno po 10 kron, kar znaša na leto 6000 kron. Ogrsko-hrvaška parobrodna družba je odpustila iz službe vse stavkajoče mornarje ter je razpisala natečaj za sprejem novih mornarjev. Parniki hrvaškega parobrodnega društva so jeli danes zjutraj ob 7. zopet voziti med Reko, Volosko, Opatico in Lovrano.

Nemška industrija in Srbija.

Belgrad, 31. maja. Srbska konzula v Monakovem in Berolinu poročata, da je opažati v Nemčiji velika nezadovoljnost, ker je izvoz nemške industrije v Srbijo zelo nazadoval. Posebno se branijo srbski trgovci nemškega manufakturnega blaga in ga v zadnjem času le zelo neradi kupujejo.

Zabranjene ovacije dr. Masaryku.

Dubrovnik, 31. maja. Ko je dopel semkaj profesor dr. Masaryk, mu je občinstvo nameravalo prirediti navdušene ovacije. Okrajno glavarstvo je prepovedalo vsake ovacije ter je na trgu dalo razgnati občinstvo z orožniki. Tu navzoči deželni šolski nadzornik Mihael Zavadtal, je ukazal, naj se dijakom prepove, šetati po ulicah, dokler bo v Dubrovniku dr. Masaryk.

Reka, 31. maja. Odvetniki reški — Italijani in Hrvati — so poslali

Telefonska in brzojavna poročila.

Cesar.

Dunaj, 31. maja. Kakor poročajo iz Gödöllöja, je zdravstveno stanje cesarjevo popolnoma zadovoljivo. V zadnjih dneh se je cesar močno osvežil. Kakor pravijo je cesar sedaj tudi mnogo bolj čil, kakor kdaj v pretekli zimi. Za jutri pripravljajo pri ministrskem predsedniku Khuenu poslovilni sprejem.

Budimpešta, 31. maja. Ogrski ministrski predsednik grof Kuhen-Hedervary je bil danes od cesarja sprejet v privatni avdienci. Vreme v Gödöllöju je precej slabo. Jutri se vrne cesar na Dunaj.

Praga, 31. maja. Današnji »Prager Tagblatt« je bil konfisciran, ker je prinesel senzacionalna razkritja glede cesarjevega zdravja.

Odlikovanje Pallavicinija.

Dunaj, 31. maja. Cesar je odlikoval obmejnega grofa Pallavicinija, ki je zastopal grofa Aehrenthala za časa njegovega dopusta in izrekel svoje priznanje za njegovo izvrstno poslovanje. To odlikovanje stoji v direktnem naprotju z mnenjem diplomatčnih krogov, ki pravijo, da je Pallavicini zelo nerodno posloval.

Bolgarski car na Dunaju.

Dunaj, 31. maja. Bolgarski car Ferdinand, ki se nahaja sedaj na Dunaju, je imel dolgo konferenco z avstrijskim zunanjim ministrom baronom Aehrenthalom, ki je zadevala posebno razmerje med Bolgarsko in Turčijo. Car je praznoval včeraj na Dunaju svoj god.

Akademija znanosti.

Dunaj, 31. maja. Danes opoldne je imela cesarska akademija znanosti na Dunaju slavnostno sejo, v kateri se je poslovil njen dolgoletni predsednik prof. Suess. Za njegovega naslednika je bil izvoljen bivši minister (Dalje prih.)

Odlikovanje.

Dunaj, 31. maja. Cesar je izrekel višjemu finančnemu nadzorniku Fr. Streklju v Trstu, povodom njegove vpokojitve najvišjo pohvalo.

Zborovanje čeških zdravnikov.

Praga, 31. maja. Češki zdravniki so imeli danes javno zborovanje, katerega so se udeležili tudi nekateri državnozborni kandidati in zastopniki medicinske fakultete. Češki zdravniki so sklenili, staviti na vlado sledeče zahteve: Socijalno zavarovanje, zakon za varstvo zdravnikov pri izvrševanju njih službe, nov zdravniški red, ustvaritev državnega zakona glede infekcijskih bolezni in splošen sanitetni zakon. Profesor Sardinko je predlagal, da naj se češki zdravniki zavzamejo za ustanovitev druge češke univerze in da zahtevajo pri ministrstvu ustanovitev posebnega sanitetnega resorta. Predloga sta bila sprejeta.

Vojaške reforme.

Budimpešta, 31. maja. Zaradi grozeče opozicije in ker je čas že precej pozen se je vlada odločila, da bo predložila vojaške reformne predloge v plenumu šele v jesenskem zasedanju.

Stavka mornarjev.

Reka, 31. maja. Mornarji hrvaškega parobrodnega društva v Senju so prenehali s stavko ter jeli danes zopet opravljati svoje posle. Društvo jim je namreč zvišalo plačo mesečno po 10 kron, kar znaša na leto 6000 kron. Ogrsko-hrvaška parobrodna družba je odpustila iz službe vse stavkajoče mornarje ter je razpisala natečaj za sprejem novih mornarjev. Parniki hrvaškega parobrodnega društva so jeli danes zjutraj ob 7. zopet voziti med Reko, Volosko, Opatico in Lovrano.

Nemška industrija in Srbija.

Belgrad, 31. maja. Srbska konzula v Monakovem in Berolinu poročata, da je opažati v Nemčiji velika nezadovoljnost, ker je izvoz nemške industrije v Srbijo zelo nazadoval. Posebno se branijo srbski trgovci nemškega manufakturnega blaga in ga v zadnjem času le zelo neradi kupujejo.

Zabranjene ovacije dr. Masaryku.

Dubrovnik, 31. maja. Ko je dopel semkaj profesor dr. Masaryk, mu je občinstvo nameravalo prirediti navdušene ovacije. Okrajno glavarstvo je prepovedalo vsake ovacije ter je na trgu dalo razgnati občinstvo z orožniki. Tu navzoči deželni šolski nadzornik Mihael Zavadtal, je ukazal, naj se dijakom prepove, šetati po ulicah, dokler bo v Dubrovniku dr. Masaryk.

Reka, 31. maja. Odvetniki reški — Italijani in Hrvati — so poslali

dr. Hinku Hinkoviću pismo, v katerem mu izražajo svoje simpatije povodom njegove obsodbe. V pismu pravijo med drugim, da je obsodba legalno razbojništvo in trajen spomenik sramote za hrvaško pravosodstvo. Odvetniki zaključujejo svoje pismo z vzklikom, da se zahvaljujejo usodi, da je Reko otela sličnih infamnih sodišč.

Koga odlikujejo na Hrvaškem.

Zagreb, 31. maja. Okrajni predstojnik Ivan Sokolić v Županji je dobil v priznanje »hvalevrednega in uspešnega službovanja« viteški križec Fran Josipovega reda. To je tisti Sokolić, ki je, kakor redarski pes zasledoval poslanca Radića na njegovem agitacijskem potovanju po njegovem volilnem okraju in ki je kljub poslanski imuniteti hotel dati Radića protipostavno aretirati.

Časnikarski kongres v Belgradu.

Belgrad, 31. maja. Po informacijah na kompetentnem mestu bo kralj Peter prisostvoval otvoritvi vseslovenskega časnikarskega kongresa. Časnikarji bodo povabljeni v dvor, kjer bodo pogoščeni in predstavljeni kralju.

Bolgarski minister na slovanskem časnikarskem kongresu.

Sofija, 31. maja. Naučni minister S. S. Bobčev, ki je bil lani predsednik tako časnikarskega, kakor tudi vseslovenskega kongresa, se je izrazil nasproti nekemu uglednemu žurnalistu, da se bo tudi letos osebno udeležil slovanskega časnikarskega kongresa v Belgradu, če mu bodo to količjak dopuščale razmere in čas.

Turčija in Bolgarija.

Carigrad, 31. maja. Vali s Kosovo poroča turški vladi, da je Bolgarija dne 29. maja razdelila med obmejno prebivalstvo cele vagone patron in pomnožila svoje obmejne posadke. Sedmi turški voj, ki se zbira na meji, je na vse pripravljen. Zopet so se zgodili spopadi med bolgarskimi in turškimi vojaškimi četami. En turški vojak je bil ustreljen.

Vstaja v Albaniji.

Carigrad, 31. maja. Bivši komandant turških čet v Albaniji poroča, da so turški voji zasedli kraje Kreli.

Železniška nesreča.

Paris, 31. maja. V Notre Dame della Drehe se je zgodila velika železniška nesreča. Romarski vlak z več 100 otroci je skočil s tira. Trije otroci so bili takoj mrtvi, mnogo otrok in tudi odraslih je težko ranjenih.

Položaj v Maroku.

Paris, 31. maja. »Agence Havas« poroča iz Feza: General Dalbiez je odšel 25. t. m., da kaznuje Duare, ki so napadli v Mekkesu hrbtno stražo Guardove kolone in ubili enega vojaka, 13 vojakov pa ranili. Guard in Dalbiez preganjata sovražnika v gore. Duari imajo velike izgube.

Avtomobilska nesreča.

New York, 31. maja. V Indianapolisu se je vršila velika avtomobilska tekma. En avtomobil je zavozil med gledalce, en možki je mrtev.

* * *

Popravek. Našo včerajšnjo brzojavko o aferi Pisačić-Sibenik popravljamo v toliko, da je bil Sibenik predsednik sodnega senata v procesu proti dr. Hinkoviću, ne pa, kakor je bilo pomotoma navedeno doktor in zagovornik dr. Hinkovića.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali za:

Ciril - Metodovo družbo Nuša Hrastar, Vrhnika 1 K 20 v naropanih med tarokisti, Minka Tavčar, Dunaj 1 K, daroval K. Kristan na izletu v Neuwaldeg; Fran Mesek, Gorenjavas 2 K, nabral v veseli družbi v »Boštinski uti« v Gorenjivasi in dr. Janko Žirovnik, odvetnik tu 10 kron iz neke kazenske poravnave. Skupaj 14 K 20 v. — Živeli nabiraleci in darovalci!

* * *

»Slovenski sokolski zvezi« je včeraj izročil g. dr. J. Demšar 10 K za Sokola v Borovljah. Znesek se je nakazal direktno v Borovlje po poštni nakaznici. Na zdar!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Častite naročnike »Slovenskega Naroda«, katerim poteče v kratkem bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najprej ponovijo, da jim pošiljanje lista ne prestane. — Doklej je plačano, je razvidno na naslovnem ovitku.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi današnje borze 31. maja 1911.

Maloobsejni papirji.	Dinar	Blagovni
4% majeva renta	92-35	92-55
4-2% srebrna renta	96-35	96-55
4% avstr. krona renta	92-35	92-55
4% ogr.	91-35	91-55
4% kranjsko deželno posojilo	94-50	95-50
4% k. o. češke dež. banke	93-75	94-75

Srečke.	211—	217—
Srečka iz 1. 1860 1/2	304-50	310-50
„ 1864	151—	157—
„ tisk	288—	294—
„ zemeljske l. izov.	273-25	279-25
„ 11.	250—	256—
„ ogrske hipotekne	506—	516—
„ avstr. kreditne	504—	514—
„ ljubljanske	81-50	87-50
„ avstr. rdeč. križa	69—	75—
„ ogr.	46-50	50-50
„ baslika	33-50	37-50
„ turke	248-25	251-25

Delnice.	467—	471—
Ljubljanske kreditne banke	644-25	645-25
Avstr. kreditnega zavoda	539-90	540-90
Dunajske bančne družbe	110-50	111-50
Južne železnice	753-60	754-60
Državne železnice	807-50	808-50
Alpine-Monten	280—	283—
Češke sladkorne družbe	281—	282—
Zivnostenske banke		

Valute.	11-36	11-39
Cekini	517-32	517-52
Marki	95—	95-10
Franki	94-50	94-70
Lire	253-75	254-50
Rubli		

Žitne cene v Budimpešti.

Termin.	za 50 kg	11-18
Pšenica za oktober 1911	za 50 kg	9-18
Rž za oktober 1911	za 50 kg	6-65
Koruzna za julij 1910	za 50 kg	7-75
Koruzna za avgust 1911	za 50 kg	7-74
Oves za oktober 1911	za 50 kg	

Neizpremenjeno.

Ceno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletji dobro znanega, pristnega „Mollovega Seiditz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prasek vsak dan lekarnar A. Moll, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 18

Lekarnarja Julija Schaumanna želodčna sol je v več nego 30 letih prišla na izbiro glas kot dietetski izdelek, kar potrjujejo preminoga priznana pisma. Deluje točno in zanesljivo pri vseh motenjih prebave, pri želodčnih nepravilnostih, tvoritvi kisline vzpeličanju itd., tako da jo kot jako razširjeno staropreizkušeno domače zdravilo jako cenijo. Za izborni učinek se ima zahvaliti racionalni sestavi. — Škatlja stane K 1-50.

Priporočamo novo trgovino z manufakturnim blagom.

Jesih & Windischer

Ljubljana
Stari trg 1
(prej bazar)
postaja elektr. železnice.

Mlado, staro,
Vsak pove:

FLORIAN

Ta pa je za me!
Ker se samo z njim krepcam
Vedno zdrav želodc imam!

Najboljši želodčni liker!
Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ 4-80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.
Postavno varovano.

ZALOGE: DUNAJ, PRAGA, BUDAPEŠT, TRST, PARIS, KRISTIANJA, TORONTO-KANADA.

TOVARNE: PRAGA, BUDAPEŠT, TRST, PARIS, KRISTIANJA, TORONTO-KANADA.

LEVOVA ZNAMKA.

PERIS ZA GOSPODE
M. JOSSA & WENSTEIN
CinKROVNI-UFERANTI-PRAGA

»Privlačnost«.

Kaj ne ugasne?
Kaj se ne ogledni?
Kaj gori vedno enako?
Kaj ne smrdi?
Kaj ne praska po grlu?
Kaj se niti ne strga?
Kaj je dobre slasti?
Kaj kadimo
in drugega nič?
To je samo: Papiers à
Cigarettes »A b a d i e«.

Vsako motenje v prebavljanju pri dojenčih in šolskih otrokih od strani skoraj pol stoletja po celem svetu razširjena in kot najboljša in najzanesljivejša hrana — Nestléjeva moka za otroke. Škatlja po 1 K 80 v se dobi v vsaki lekarni in drogeriji. V njegovo korist svarimo občinstvo pred ponarejanjem. Zdravniška mnenja medicinskih prvakov, kakor tudi podučne, od zdravnikov pisane knjižice »O otroški odgoji« in poskušne razpošilja popolnoma zastoj filijalka švicarske družbe Nestlé, Dunaj I. Biberstrasse 11.

Meteorološko poročilo.

Vikina nad morjem 306-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

Maja	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30.	2. pop.	731-8	20-0	slab jug	oblačno
	9. zv.	732-3	15-2	sl. svzh	
31.	7. zj.	731-9	13-8	sl. jzahn.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 16-8° norm. 15-8°. Padavina v 24 urah 9-6 mm.

Namesto vsakega drugega obvestila.

+

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, najboljša mamica, teta, gospa

AGATA PAVŠEK

po daljši, mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti za umirajočo ob pol 11. uri popoldne preminula.
Pogreb dragoga pokojne, boče v petek ob 6. uri zvečer.

Ljubljana, dne 31. maja 1911.

Franc Pavšek Angelca Pavšek
soprog. hčerka.

Ivanka Tratnik
nečakinja.

+

Žalujemo ostali naznanjamo s tem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naša ljubljena, najboljša in nepozabna mati, ozir. stara mati in tašča, gospa

Marija Kubelka
stavbnega podjetnika vdova

danes ob 5. zjutraj, previdna s sv. zakramenti za umirajočo, blaženo zaspala v Gospodu.

Pogreb predrage pokojnice bo 1. junija ob 5. popoldne, iz hiše žalosti, Poljanska cesta 22, na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, 31. maja 1911.

Josip Kubelka Vavac Kubelka
c. in kr. korvetni kapitan, c. in kr. linij. ladje poročnik v p.

Viktor Kubelka
bančni uradnik v New Yorku, sinovi.

Marija, Olga, Terezina in Ljudmila Kubelka, hčere.

Jeanette Kubelka, sneha.

Mariam Kubelka, vnukinja.

I. kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

Zahvala.

Za obilne dokaze odkritosrčnega sočutja ob smrti našega nepozabnega brata, strica in svaka, gospoda

FRANCA MILAVCA
in za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku se prav iskreno zahvaljujemo. 1966

Žalujemo ostali.

Zahvala.

Potrti globoke žalosti ob prebriski izgubi naše iskreno ljubljene hčerke, soproge, mamice, sestre in svakinje, gospe

Jele Laus roj. Pavlošič

nam ni mogoče se zahvaliti vsakemu posebej. Zato se tem potom zahvaljujemo za mnoge dokaze požrtvovalnega sočutja, za darovane prekrasne vence ter za obilo številno spremstvo pri pogrebu. Zlasti se zahvaljujemo prečistemu gospodu dekanu Dvorniku, stolnemu kapitelju ljubljanskemu in ostali prečisti duhovščini, obitelji gospoda notarja Drukarja, gospodom pevcev za gniljive žalostinke pred hišo in na grobu pokojnice, dalje pa tudi vsem ostalim gg. uradnikom in učiteljstvu.

Gornji grad, dne 30. maja 1911.

Rodbini:
Josip Laus Fran Pavlošič
c. kr. gozdarnik. c. kr. nadpoštar

Narodna knjigarna

in Ljubljani

priporoča naslednja dela:

Adrejev Levstik: Rdeči smeh	broš.	vez.
„	K 1-40	2-40
„	—80	
„	2-40	
„	—30	
„	1-40	2-40
„	—60	
„	1-50	2-50
„	—50	
„	1-60	2-60
„	1-50	2-50
„	—80	
„	—50	
„	1-20	1-70
„	—60	
„	1-20	2—
„	—30	
„	1-70	2-70
„	1—	2—
„	—80	1-60
„	—60	
„	—60	1-60
„	—80	
„	1-50	2-50
„	—60	1-60
„	1-50	2-50
„	1-50	2-50
„	1-20	2—
„	1-20	2-20
„	1—	1-80
„	—60	1-60
„	—90	
„	2—	
„	1-40	2-20
„	1—	
„	3—	

Dolžnost

vsakega zavednega Slovence in Slovenke je da rabi izkjučno le

Ciril n Metodovo čistilo
(krema)

za čevlje in usnje

katero je priznano najboljšo.

Škatljica stane 24 vinarjev.

Zahteva naj se isto po vseh trgovinah ter vsak drug manj vreden izdelek odločno zavrne.

le čistilo v tej obliki in z zamko

Edino

Najboljše čistilo
(krema)
za čevlje in usnje

sv. Cirila in Metoda
za založili

Ivan Keber
Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

Sprejme se blagajničarka.

Zahteva se 300 kron kavicije. Vstop takoj. — Naslov v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

1965

Prevzame se stara, dobro vpeljana mešana trgovina

v večjem kraju na Slovenskem. — Natančne podatke o prometu, zalogi in plačilni pogoji naj se pošljejo na upravnistvo »Sl. Nar.« pod »Trgovci 101«.

Za letoviščarje.

Vili podobna

hiša

v prav prijaznem kraju pri Ljubljani s prostornim vrtnim salonom, senčnatim vrtom in lepimi izprehodi

se odda letoviščarjem.

Pripravno zlasti za ljubljanske rodbine, katerih gospodar je čez dan zaposlen v mestu. — K hiši spada arandirano zemljišče s travniki in njivami prve bonitete. Gojenje špargljev. Gospodarsko poslojše z gospodarskim inventarjem. Vse skupaj se tudi

proda ali da v najem.

Istotam oddaja

košnje

dne 8. junija t. l. ob 1. uri popoldne.

Poizve se v Savljah pri Ljubljani št. 28.

1960

Kmečka hranilnica in posojilnica v Knežaku

T. Z. Z. Z.
vabi na

redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, 11. junija ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih v Knežaku (v hiši g. D. Česnika).

DNEVNI RED:

1. Nagovor in poročilo načelstva.
2. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
3. Revizijsko poročilo.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1910.
5. Prememba pravil.
6. Volitev načelstva.
7. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
8. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši po § 35. z. pr. pol ure pozneje drug občni zbor v istih prostorih in z istim dnevnim redom, ki sklepa veljavno pri vsakem številu navzočih članov.

1916

Načelstvo.

Pravkar je izšlo

Edmondo de Amicis: **FURIJ**, **Novela.**

Iz italijanske prevel Jos. Jurca. Cena vezani knjigi 2 K 50 vin., broširani 1 K 50 vin.

Znameniti italijanski pripovedovalec reši v tej psihološki zanimivo zasnovani noveli štirinajstletnega dečka Furija, ki živi daleč od sveta edino v družbi dveh starih ljudi. Furij se je zaljubil v svojo koketno svakinjo, ki pride bivat na poletni dvorec. Kako se razvija ta ljubezen, je popisano z izredno plastično silo; obenem pa pisatelj ostro bica vzgojno metodo, ki hoče obdržati oblast s hladnostjo in šibo.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

1928

Za birmance

1898 priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo oblek po čudo-vito nizkih cenah.

Oddasta se za avgustov termin

2 stanovanji

eno z 2 sobama in kuhinjo, drugo z 1 sobo in kuhinjo. — Poizve se 1933 na Lepem potu št. 3 (Tržaška cesta).

Sprejme se dobra in solidna

prodajalka.

Zahteva se 300 kron kavicije. Vstop takoj. — Naslov v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

1964

1959

Trgovski pomočnik

mešane stroke, spreten manufakturst 19 let star, vešč obeh dežel. jezikov

želi s 1. junijem t. l. službe.

Blagohotni dopisi pod »D. Š.« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Spretni tesarji

dobe trajno in dobro plačano delo. 1939

Hellingbauten, Reka, odd. B.

Gospodična,

ki se želi izvežbati

v prodaji čevljev in prirejanju zgor. delov, naj se zgleda pri 1955

g. Mateju Oblaku, Kongresni trg št. 6.

Parkhotel Tivoli

Jutri, v četrtek 1. junija 1911

KONCERT

Slovenske Filharmonije.

Začetek ob 7. zvečer. — Vstop prost. Se priporoča

1962 **I. Kenda, hotelir.**

Kranjska deželna vinarstva zadruga

v Ljubljani prireja v bodoče

javne vinske pokušnje

pristnih kranjskih vin 1956

vedno

prve tri četrtke vsakega meseca

od 4. popoldne do 9. zvečer

v pokuševalni kleti v Ljubljani pod kavarno „Evropa“ na Dunajski cesti.

(Prihodnja pokušnja 1. junija t. l.)

Pozor! Birmanska darila! Pozor!



Berite, kje se doblje najcenejše ure in celo ugodnejše nego po tovarniških cenah vsled velike zaloge, na primer:

Niklasta ura, trpečno kolese z veržico	K 5-50
srebrna cil. rem. ura z lepo veržico	7-50
srebrna cil. rem. ura z lepo veržico	8-50
srebrna damška ura z lepo veržico	10-50

Poleg cenejšega blaga imam vedno v zalogi tudi najfinije svetovno znano švicarsko blago na primer Seeland, Omega, Schaffhauser posebno precizijsko natančno regulirano, Zenith, ki zdrži natančen čas v vseh legah. — Za vsako blago se dobi pisno večletno jamčenje.

Franc Keber, Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Reprezentacije zmogljiv vpokojen
davčni uradnik
se vzame k privatnemu podjetju v družbo.
Natančneje pojasnila daje pisarna
Kamenšek, Ljubljana, Sodna ul. 4.

Stanovanja

z 2 in 3 sobami in pritliklinami
se oddajo
v Čopovi ul. nasproti vrta učiteljskega.
1692

Zadnji teden! Ob znižanih cenah!
Lattermannov Slovensko tekališče preje dirkališče Lattermannov
drevored
1952

Sudanska četa.

Sedišče 40 vin., stojišče 20 vin.
Šole v spremstvu učiteljev imajo znižano vstopnino.

Po najvišjem dovoljenju Njega c. in kr. apostolskega Veličanstva.
28. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene.
Ta denarna loterija, edina v Avstriji zakonito dopuščena, ima 21.135 dobitkov v denarju s skupno svoto 620.000 kron.
Glavni dobitke je: 200.000 kron
Žrebanje se vrši javno 22. junija 1911. — Ena srečka stane 4 K.
Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih kolekturah, tobačnih trafikah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih in v menjalnicah; nacrte za igranje dobe kupci srečk zastoj. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.
Od c. kr. loterijsko-dohodarstvenega ravnateljstva (oddelek za državne loterije.)

J. Zamljen
čevljarški mojster
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarška dela do najfinije izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.
Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlj.
245

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvlaček iz voznega reda.
Veljaven od 1. maja 1911.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
6-48 zjutraj, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
7-28 zjutraj, Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-09 dopoldne, Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.
11-30 dopoldne, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.
1-32 popoldne, Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.
3-30 popoldne, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
6-35 zvečer, Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vlissingen, Trbič.
7-39 zvečer, Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
10-10 ponoči, Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.
Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).
7-28 zjutraj Osebn. vlak: v Kamnik.
2-05 popoldne: Mešanec v Kamnik.
7-10 zvečer: Mešanec v Kamnik.
11- ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)
7-16 zjutraj: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča.
8-52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
9-48 dopoldne: Osebn. vlak iz Trbiča, Jesenic v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.
11-13 dopoldne: Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Trbiča.
2-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
4-18 popoldne: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.
6-58 zvečer: Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.
8-15 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.
9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
11-22 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.
Prihod v Ljubljano (državni kolodvor).
6-41 zjutraj: Mešanec iz Kamnika.
10-59 dopoldne: Mešanec iz Kamnika.
6-10 zvečer: Mešanec iz Kamnika.
10-30 po noči: Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednjem evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.
Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
Sezija od 1. maja do 30. oktobra.
Topli vrelci 53° C tople in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, dalje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vrelskega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna, prav dobra prehrana in stanovanje.
RADIOAKTIVITETA.
Soba od K 1— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzojavna postaja Stubica. Postaja za interurbani telefon.

Modni salon.
Častitim damam priporoča
klobuke
le najfinejšega okusa
Ica Škof-Vanek
239
Ica Frančo.
Šalni klobuki vedno pripravljeni. Tudi tudi venci o trakov in razne cvetlice.
: : doma izgotovljene. : :

Pristen dober
brinjevec
se dobi pri 4220
L. SEBENIKU v Spod. Šiški.
Izurnjen
knjigovodja
ali dober
kontorist
se sprejme
proti dobri fiksni plači.
Ponudbe pod **knjigovodja** na uprav. »Slov. Naroda.« 1947
Več lepih 1882
stanovanj
se takoj odda s kuhinjo ali brez kuhinje. Ribarstvo, kogar veseli, drva, kolikor se jih požge, popolnoma prosta, v hiši je gostilna, pekarija, kopališče, kegljišče ledenica, jako dobra voda, zraven lepo gozdno izprehajališče in sveži zrak, blizu kolodvora na deželi. Odda se po jako ugodni ceni.
Več se izve pri upravnistvu »Slov. Naroda.« 1882

Naznanilo o prevzetju trgovine.
Slav občinstvu, cenj. trgovcem, sl. šolskim vodstvom ter uradom si usojam vljudo naznanjati, da sem prevzel splošno znano in dobro upeljano
Jernej Bahovčev trgovino
s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, razglednicami itd.,
katero bodem v polnem obsegu in spopolnjeno vodil v sedanjih prostorih na vogalu Marijinega trga in Sv. Petra ceste. — U zalogi je velika množina vsakovrstnega pisarniškega in pisemskega papirja, najnovejših šolskih zvezkov, kakor tudi sploh vseh šolskih potrebščin, različnega črnila in rdečila v vseh količinah, dalje razne tiskovine, pooblastila, troškovnike, kupne pogodbe, dolžna pisma itd. — Za slav družstva vse potrebščine za veselice kakor: korijandoli, bloke, listke s kuvertami za srečolove, papirne balončke in druge dekoracije, katere dajemo v komisijo; sploh vse v veliko in dobro upeljano trgovino te stroke spadajoče stvari.
Mer bo trgovino vodila vnadalje dosedanja, izvrstno izvežbana poslovodkinja, lahko zagotavljam najboljše in točno postrežbo.
Za mnogobrojni obisk se najljubše priporočam z odličnim spoštovanjem
naslednik Jernej Bahovca **Janko Sajšek, trgovec.**

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete. 1893
Išče se snažna, lepo opravljena
mesecna soba
s posebnim vhom, s postrežbo vred od 15. julija t. l. 1936
Alfonz Schober, Simon Gregorčičeva ul. 11.
Zaradi družinskih razmer se 1940
proda ali da v najem
posestvo s trgovino
Cena z vsem blagom in inventarjem 60.000 K, event. najemnina mesečno 150 K. Hiša je enonadstropna, trgovina že stara in upeljana, zemlje je polrugi oral. — Ponudbe na naslov **A. A. Vedenik, Trbovlje šte. 19.**

Gostilna
se takoj iz proste roke odda v najem. Pripravna je tudi za trgovino, takoj pri farni cerkvi v lepem kraju Belokrajine, na razpolago je vse gostilniško pohištvo, nova hiša z lastno vodo, hlev, klet, vrt in ako najemnika veseli zemljišče. Dobi se tudi pol grunta v najem. V hiši je tudi pošta. Cena po dogovoru.
Vpraša naj se pri **Matetu Balkecu v Preloki h. št. 19, Belokrajina.** 1914

Hiša
na samem stoječa, enonadstropna, skoraj nova in zelo dobro zidana, ob zelo prometni cesti v **Brežicah na Savi** z 10 sobami, 4 kuhinjami, 2 kletima, velikim dvorom, 2 shrambama za drva, studencem, lepim vrtom za zelenjavo, ki lahko tudi služi kot stavišče. Hiša je za vsako obrt sposobna ali za prodajalnico, tudi za penzioniste; samo petnajst minut od železniške postaje. Proda se radi selitve pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. 1929
Več pove gosp. **Franc Krulc v Slov. Bistrici.**

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond K 53.759.265-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.300.003-01.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vse polnoletne osebe, ki imajo pisarno so v lastni bančni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

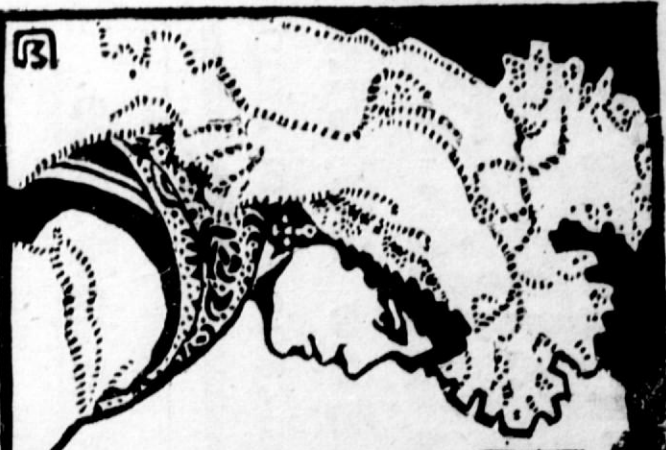
Prporočamo našim
gospodinjam



KOLINSKO CIKORIJJO



iz odne slovenske
tovarne v Ljubljani



A. BERTHOLO
fotografski umetni zavod
Ljubljana, Sodna ulica 11
se priporoča za
vsa fotografska dela v znani najboljši izvršitvi.

Za birmo:

== deške obleke ==
v krasnih oblikah in
== moške obleke ==
najinejši izvršitve priporočila tvrdka

M. Kunc, Sjubljana
Dovrski trg 3. — Telefon 291.

Da se takoj po jako ugodni ceni
na račun

dobro iduća gostilna

na dečeli blizu kolodvoza. Zraven je
ledenica, kepišče, v hiši je pekarija,
dobra voda in kopališče. — Več se
poizve pri upravitelstvu »Sl. Narod«.

Kot letovišče

itče gospodina v okoličih Ljub-
ljane, če mogoče: bližini železničarice
(do 20 km v okolici) 1949

Sobo s porabo vrha

in dobro, tečno hrano. — Zvezne
ponudbe z navedbo cene je pošiljati
pod šifro „Dobro zrak 111“ na uprav-
»Slovenskega Naroda« do 3. junija.

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30
== je kakor navadno ==
vso noč odprta.
Za obilen obisk se priporočila
Leon in Fani Pogačnik.

Dunajska

damska kapela

igra vsak dan od pol 5. do 10. ure
zvečer

v park hotela „TIVOLI“

in od 10. ure zvečer

v „NARODNI KAVARNI“

V slučaju neugodnega vremena
samo v „Narodni kavarni“ od
8. zvečer naprej. 1901

Velika zaloga najmodernejših slamniov.
Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
244 priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

PATENTE

vseh dežela izposiljuje inženir
M. GELBERG avtor in zapisničnik patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Tehnična pisarna in stavbno podjetje

Ingenieur H. UHLIR

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.

strokovna izviršitev vseh vrst natirav in prirokov, strokovni inženirski izvidi, prevajanja zgradbo

Palaca mestne hranilnice.

Modni salon

M. SEDEJ-STRNAD

priporočila cenjenim damam

klobuke le najfinejše izuršbe. —
Žalni klobuki vedno v zalogi.

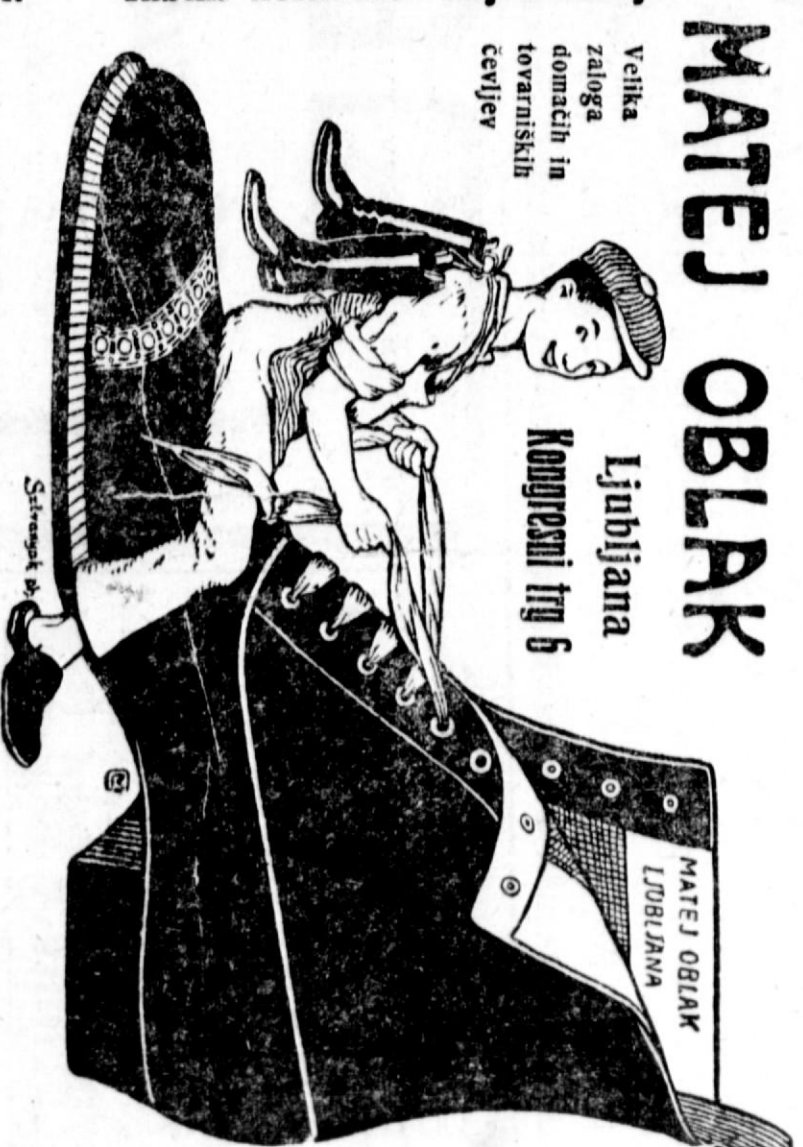
Prešernova ulica.

MATEJ OBLAK

Ljubljana

zaloge domačih in
tovanjskih
čevljev

Kongresni trg 6



Po meri naročeni čevlji se izdelujejo v
lastni delavnici najsolidneje.

Lepa birmanska darila

Pozor!

Pozor!

Zaradi velike zaloge po znižanih cenah.

Srebrne ure za dame . . . K 7.-
„ za dečke . . . „ 8.-
nikelnaste ure . . . „ 4.-
zlate ure . . . „ 22.-

Velikanska izbira vseh novosti in naj-
ceneje kakor: srebrnih in zlatih verižic, uhanov,
prstanov, koljejev z brilianti in drugimi kamni.

Za vsako uro pisemno jamstvo.

Ceniki s kalendarjem, tudi po pošti prosto.

Vabi na ogled

1596

Fr. Čuden

uvar in trgovec v Ljubljani, Prešernova ulica 1.

Priznana največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa tvrdka.



F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množico dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševo obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtin navzgor!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše križje stroh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. — Sprejeti zastopniki se iščejo.

975

Lastništvo in tisk »Narodno tiskarstvo«.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Zažig iz zločnosti. Dne 20. oktobra m. l. je začel govoriti Jerajev kozolec v Logarjih pri Vodicah. Ogenj je vpepelil osem oken tega kozolca, ter je imel lastnik France Tavčar po njegovi navedbi kakih 1000 K škode. Čez nekaj ur pa so našli orožniki v bližnjem gozdu v nekem jarku ležati človeka, ki se je delal navidezno spečega ter so ga aretirali. France Košnik, tako je bilo ime aretovancu, je 49 let star, v Primorskem rojen in pristojen v Predoslje, oženjen dninar, brez stalnega premoženja, bil je že mnogokrat kaznovan. Leta 1908 so ga vtaknili v prisilno delavnico, odkoder so ga dne 5. aprila m. l. izpustili. Košnik je bil v prejšnjih časih jako marljiv človek ter priden delavec te se je trudil svojo družino pošteno preživljati. A zadnja leta je začel moč na kriva pota, se vdajal žganjpitju ter postal celo tujemu imetju nevaran. Namesto da bi delal, se je okoli potepal in beračil. Ljudski glas pravi o njem, da je obdolženec skrajno zloben človek, ter porabi vsako priliko napraviti komu škodo. Obdolženec France Košnik njemu podtikano hudodelstvo zažiga trdovratno taji, a dokazi za njegovo krivdo so tako določeni podani, da je tu vsako tajejanje zaman. Poklicano je bilo 23 prič, katerih zaslišanje je podalo sledečo sliko:

Obdolženec je bil lansko leto meseca septembra pri okr. sodišču v Kamniku zaradi prestopkov tatvine, zlobnega poškodovanja tuje lastnine in beračenja na 3 tedne strogega zapora obsojen. To kazen je prestal dne 18. oktobra m. l. torej dva dni pred navedenim požarom v Logarjih. Drugi dan je prišel v Kapljo vas ter se zglasil pri Mariji Zorman. Sedel je v sobi, proti mraku, ko mu je velel gospodinja naj se od strani, pa je postal hud in se tako obnašal, da se ga je ta zbalala ter šla klicat soseda Antona Jermana na pomoč, da sta ga odpravila. Obdolženec pa tisti večer ni šel iz vasi, marveč je nekod drugje prenočil. Drugi dan, to je 20. oktobra ob 7. zjutraj je v Pavlinkni krčmi pil žganje nato se pa podal v bližnjo vas Zeje, kjer je od hiše do hiše beračil. Ustavil se je nato v Zelenikovi odprti šupi, a ker ga je gospodinja proč podila, je jel na njo kričati: »Boš hudič mene ven gonil, kaj ti pa hočem?« Končno se je pa od strani in krenil prek vrta in njiv naravnost proti okrajni cesti, ki vodi iz Zej proti Vodicam. Od Zej do sela Logarje se rabi kake 3/4 ure. Tu ga je videl okoli 11. Anton Lap, posestnika sin iz Zej. Imel je na sebi dva suknjica, na nogah pa »slape«. Pri pomniti je, da ima obdolženec težko in nerodno hojo. Košnik je fanta vprašal za neko žensko, nato se je obrnil proti Zejam ter dejal: »Danes bodeš v tisti vasi gorelo,« ter odšel naprej po cesti. Marijana Jeraj je delala na njivi, ki je oddaljena kakih 600 korakov od Tavčarjevih dveh kozolcev in kakih 200 korakov od pešpoti pokaterise pride od okrajne ceste od Zej proti Logarjem. To selo, obstoječe iz dveh hiš, leži na nizkem holmcu, v ravnini pa stoji dva velika Tavčarjeva kozolca, na vzhodnem koncu velikega kozolca se pa nahaja zidana kapelica. Od tod se pride preko 300 korakov širokega travnika proti severovzhodu pa do gozda, kjer se prične svet polagoma dvigati. Okoli 12. ure popoldne je videla obdolženca podobnega človeka po pešpoti prihajati proti kozolecema. Marija Jeraj je opazila neznanca, da je prišel tik do vzhodnega konca večjega kozolca, nakar je odzadaj izginil. Takoj na to se je zavalil dim, ter je namah izbruhnil požar. Na to je pa ravno isti neznanec zbežal mimo znamenja v ravno oni smeri proti gozdu, kjer so orožniki v jarku ležečega Košnika našli. Obdolženec pravi, da je nameraval iti k Jeraju, to je Francetu Tavčarju, ne ve pa povedati, zakaj se je, od komaj 200 korakov oddaljene hiše obrnil proti gozdu. Košnik tudi priznava, da se je kritični čas res po pešpoti tema dva kozolca približal za 220 korakov potem pa kar preko travnikov krenil proti gozdu, kjer je vsled utrujenosti in pijanosti obležal v nekem jarku, kjer so ga kasneje orožniki zasačili. Isti dan je pa delalo v tem gozdu obilo ljudi. Napravljali so steljo, grabili listje in sekali les, torej ni čudno, če se je obdolženec skril v jarku.

(Popoldanska obravnava.)

Obdolženec se je izgovarjal, da je storil dejanje v duševni zmedenosti in trdi sam, da je slaboumen. To hoče tudi dokazati z odgovori, ki naj bi porotnike prepričali, da je res duševno manj razvit in nezmožen logično misliti. Gotovo bi v tem slučaju ne bil odgovoren za zlodejstva. Sodni zdravniški izvedenci pa potrjuje nasprotno, da je Košnik duševno popolnoma normalno razvit. Res pa je, da je alkoholik, in da boleha na zlih

posledicah alkohola. Okužena je cela rodbina. Že njegov oče, kakor mati imata čudno zgodovino. Njegov oče je hotel nekoč skočiti iz domačega zvonika, letal nag po cerkvah in umrl v norišnici; tudi mati se je kot velika pijanka na zagoneten način ubila. Vendar pa še ni vplival nanj alkohol in podedovana bolezen alkoholnega očeta in matere toliko, da bi ne bil odgovoren za svoja dejanja. Porotnikom so bila stavljeni 4 vprašanja in sicer prvo glavno, drugo dopolnilno in slučajno zanikanega prvega še dve nadaljni glavni vprašanja. Glase se: Jeli je obtoženec kriv, da je v Logarji pri Vodicah podtaknil pod Tavčarjev kozolec slamo in jo zažgal, vsled česar je pogorel kozolec. — Drugo: Jeli obtoženec s tem, da je šel s prižgano smodko pod obložen kozolec storil dejanje, s katerim se je poškodovala tuja lastnina. Tretje: Jeli je kriv vlačuganja in beračenja, ter četrto, jeli kriv razne med obravnavo omenjene tatvine. Državni pravdnik predlaga porotnikom, da potrdijo 1, 3 in 4 vprašanje. Natanko in dolgo razmotriva posebno nujnost, potrditi prvo vprašanje, kajti vsi poskusi obtoženčevi dokazati, da ni zanašal zažgal so se mu popolnoma ponesrečili. — Obravnava je pokazala, da je ta človek že tako daleč padel, da je zmožen vsakemu gospodarju tudi brez vzroka in svoje koristi požgati. — Prizna pa, da se je poročil čin zažiga v njegovi glavi hipno. Zato se mora gledati, da se spravi tega moža za kolikor časa mogoče od človeštva. Zagovornik dr. I. Tavčar odgovarja nato sledeče: Dokazano je, da je obtoženec zažgal, beračil in kradel. — Če tudi je požig, hudodelstvo, ki ga naše ljudstvo najbolj sovraži, vendar se protivi stališču državnega pravdnika, ki trdi, če ga že ne moremo spraviti v norišnico, dajmo ga v jetnišnico. Kako je povzročil obtoženec ogenj se ne ve in tega ni povedala nobena priča. On nameravani požig taji, in lahko je mogoče, da je zažgal res le vsled malomarnosti z gorečo cigaro. Čudno je tudi, da bi šel požigalec zažigati po dnevi, in obložen kozolec vpricho ljudi, kar izgleda kot bi jim hotel napraviti nekaj »teater«. Požigalec zažigajo po noči, in objekte, kjer se ogenj razširi počasi, da imajo priliko in dovolj časa ulti. Tu pa bi bil moral biti obtoženec popolnoma uverjen, da ga bodo takoj prijeli, posebno še, ker je precej neroden in se je med obravnavo večkrat omenjalo, da gre kot medved. Zatrtili so sicer zdravniki, da je obtoženec normalen in simulira slaboumnost, vendar pa trdim, da tak človek, ki ima starše, kakršne nam je pokazala obravnava in je tudi sam velik alkoholik in sicer šnopsar, ni nikdar varen, da postane tudi sam blazen in napravi v tej blaznosti največja zlodejstva. — Lahko je torej oboje mogoče, dokazano ni nobeno dejstvo in do kakoršnega prepričanja bo vsak prišel, naj sodi po svoji vesti. — Porotniki so potrdili prvo vprašanje za da in sicer 11 glasov proti 1, — tretje za da enoglasno in tudi četrto za da enoglasno. Sodniče mu je prisodilo 7 let težke ječe, ter vsake tri mesece post in trdo ležišče. Na sodnikovo vprašanje, če je za kaznijo zadovoljen, je obtoženec dobrodušno odgovoril: »Kolkor boste dali bom pa vzel, in s tem je bila obravnava končana.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Lepa prilika. Neki F. L., delavec, je prišel v Ljubljano, da si nakupi nekaj obleke in perila. Šel je k trgovcu Josipu Gorupu na Starem trgu in si nabral tam perila za 5 K. — Plačal je blago z desetkronskim bankovcem. Trgovca, ki je imel ravno obilo posla, je vrnil bankovec v blagajno, med tem pa ko je izbiral drobiž in govoril obenem z drugimi strankami, pozabil, kakšen denar mu je kupec dal. Na ponovno vprašanje, s kakšnim denarjem mu je ta blago plačal, je L. hitro porabil dobro priliko in se mu nalogal, da mu je plačal z 20kronskim bankovcem, nakar mu je trgovec tudi toliko denarja odšel. — Na sodnikovo vprašanje obtoženec krivdo prizna in pristavi cinčno: »Pa naj bi bil dobro pogledal!« Za to predrznost je dobil obtoženec 5 dni zapora s postom in se obsojil tudi v povrnitev storjene škode 10 K.

Očitanje krive prispege. Janez Alič, posestnik moč iz Sostrega, je imel pred kratkim neko pravdo z Robidom. Pravdo je izgubil. To ga je seveda silno jezilo. Stresal je svojo jezo in robantil povsod, posebno, če se ga je malo nalezlo. — Vso krivdo je zvrčal na ženo nasprotnikovo, današnjo tožnico. Očitaj ji je dosledno, da je privedo le zato izgubil, ker je ona kot priča proti njemu po krivem pričala. — Opozorjen od sodnika na dokaz resnice, pride možakar v zadrego in pravi, da nima drugih dokazov kot lastno prispego. — Ker je očitanje krive prispege predržno in nevarno obrekovanje, mu je prisodil

sodnik za to nepremišljenost 1 teden zapora s postom in povrnitev vseh kazenskih stroškov.

Po nedolžnem zaprt. Na obtožni klopi sedita jako nervozna Anton in Mana Skubie, posestnika na Javorju št. 2. — Tožil ju je posestnik Škrbine, s katerim sta že v starem prepiru radi neke meje, kjer tožnik Skubicu ba je kot trdi sam zemljo krađe. — Obtožena sta poškodbe tuje lastnine in žaljenja časti, storjenega s prav sirovim zmerjanjem. — Anton Skubie se opetovano sklicuje na slučaj, ko je bil nekoč obsojen na 6 mesecev zapora, čez 2 in pol meseca pa spoznan za nedolžnega in odpuščen iz zapora. Dobil je zato baje tudi 200 K. — Sedaj misli, da je pri vsakem slučaju nedolžen, da mu je vse dovoljeno in da se mu ne more nič zgoditi. Tudi med obravnavo vedno ponavlja: »Glih tako, kot takrat; glih tako so tudi prisegli itd.« — Vendar mu cela ta, umetno uprizorjena komedija v dvorani nič ni pomagala. Dokazalo se je, da je 30. aprila izpulil Škrbinu mlado drevesce in je vrget v mejo. Klicel je soseda na korajžo sredi vasi ob večernem zvonjenju, ona pa mu je pomagala zabavljati, ga spremljala s sirovimi psokami, kazala dolge osle in dvigala čudovito visoko nogo. — Obsojena sta bila oba in sicer Anton na 20 kron ali 3 dni zapora, Mana pa na 30 kron ali 5 dni zapora. Ogorčena nad tem pravdom sta prijavila oba takoj vzklic in s tem poglata to umazano perilo še na vsklikno sodišče.

Obertelefon. Ivan Taborski, rojen Moravan iz Meserie, star bradat mož sedaj hišni posestnik na Mikvi št. 6 kaznovan enkrat, ker je svojo ženo tako malo po nosu okrcal, sicer pa dober človek, se je sprl v pijanosti s svojim sopivcem, Kamom. Tudi zmerjala sta se. — On mu je rekel »poštenrogar«. Kam pa njemu »obertelefon« in mu pri tem telefoniral s palico tako malo po kolenih in po hrbtu. Pri tem pa je telefonist padel, ker je bil pretežak in ni mogel niti v višini stola več držati privlačnosti zemlje. Ko se je zopet pobral in hotel telefonirati dalje, ga je pa Taborski, kakor pravi obtožnica pocukal malo za ovratnik od suknjica in ga sunil z drugo roko v hrbet. Kam je pri tem pretresu stresel zopet kosti svojega rojstva po tleh, pri tem pa si nesrečnejši zlomil nogo. Sedaj leži v bolnici. Taborski pa se zagovarja pred sodnikom radi telesne poškodbe. On pa zanika vsako krivdo o zlomljeni nogi. Prva priča ve samo, da je Kam padel in se ni več pobral. Druga priča pa jasno izpove, da je Kam proti Taborskemu, ki ga je le nagajivo pocukal, silno zamahnil, zgubil pri tem ravnotežje in padel na tla. Taborskega seveda ni zadel in tudi ni mogel tretjič več poskusiti, ker ga je morala priča radi zlomljene noge odnesti domov. S tem je bil seveda Taborski popolnoma razbremenjen, nakar ga je sodnik oprostil.

Zavržena ljubezen — maščevanje s hudičevim oljem. Majhna je sicer neka J. Z., a huda, močna in brezobzirna, kadar ji razjarjeni poje srčna struna ljubezni visoko pesem o zavrženi ljubezni in narekuje maščevanje. Imela je ljubimca brhkega fanta. Dokaj časa sta srečno živela skupaj, dasi tudi brez pravega »zegan« in tistih okroglih, sedaj modernih zlatih obrocev na prstih. Vse to je nadomestovala ljubezen. Toda vrag je, ko ta neha. Prstanov ni, otrok ni, niti tožbe ni treba. Fant zauka in gre veselo ob roki nove ljubice v svet. Tako se je zgodilo tudi njej. Izostajal je vedno gostogaje, pil na ta račun in povzročil končno prepir, ki jih je za vedno ločil. Pisal je tudi zapuščeni, da se v 14 dneh poroči z drugo. To ji je bilo dosti. Pobrala mu je uro, verizico, kar pa je bilo od fantove nove ljubice. Pa to vse je bilo premalo. Počakala ga je na cesti in mu razbila na glavi steklenico. Ušel je sicer nadaljnjim napadom, toda na mestu boja je pustil svojo pelirino. Še ni bilo dovolj. Preskrbela si je huda ženska, besna v zavrženi ljubezni stekleničico hudičevega olja. Rekla je, da mu ne mara pokvariti niti obraza niti nedeljske obleke, marveč le delavno obleko. Počakala ga je zopet na cesti in zamahnila proti njemu s steklenico. Pravočasno je udaril nezvesti ljubimec po nesrečnosni roki in oba sta bila deležna blagoslova hudičevega olja. Obtoženka vse to heroično pripozna in z nekakim zadoščanjem, češ, da ima vsaj moralčno pravico nadalje nastopati proti njemu sprejme kazen, ki jo ji je sodnik odmeril na 14 dni zapora z dvema postoma. Za sedaj ne zahteva nič od njega, pač pa bo vporabila proti njemu vse, kar ji je v sladkih urah ljubezni zaupno razkril. Tudi še ne ve, če ne bode imel zadnji sestanek, ko sta se zadnjikrat pobotala in nekaj uric zopet prav intimno živela, kot nekaj prej, kakih posledice. — Ponosna kot boginja maščevanja — seveda a la miniatur — je odšla žugaje nezvestežu iz sodne dvorane.

Izpred deželnega kot vzklicnega sodišča.

Prijatelj piva. Franc Vončina, znani pijanček in tat, se je zbudil v nekem krasnem jutru v prahu ob cesti. Brenčalo mu je po glavi in še ves ometen spanja, razmršen in pijan, je leno stegoval svoje premrte ude in se zvedavo oziral na okrog in motril okolico. In glej čudo, poleg njega leži sodček piva. Kot bi ustrelil vanj, je skočil po koncu, zagrabil sod, ga nagnil in s slastjo požiral zlato rumeni krepilni sok. Nato je zvalil sodček v bližnje grmovje, se malo opravi in šel naprej. Kmalu je srečal več tovarišev, in dobra duša, povabil jih je tudi na pivo. »Tam v grmovju ga imam,« je rekel, »našel sem ga na cesti in se mnogo trudil, da sem ga privalil v skrivno zavetišče. Pili so in bili mozu za sveže krepilo tudi hvaljni. — Bilo je to ob cesti blizu Rakke. Slučajno skoro isti čas pa je zmanjkalo posestniku in trgovcu Maksu Domicelju na Rakeku dva sodčka piva. Enega so našli ob cesti delavci in ga oddali Šeberju, drugega pa v nekem grmovju, na bližnji gmajni, in ga spravili pri Mlakarju, dokler se ni izvedelo, da sta sodčka Domiceljeva. Vončina je bil naravnost ogorčen, ko so ga vprašali po pivu. Seveda je revež v pijanosti vse pozabil — sod na cesti pa mu je naklonila dobrohotna usoda, kajti bil je krepilni res potreben in pijanec ima tudi večkrat na strani svoje dobre duhove, ki mu pomagajo. Saj še pregovor pravi: »Buh na pjanca n'kol ne pozab!«. Imel je namreč v hudem mačku po slabo prespani noči prav strašansko ježo. Slučaj pa je bil le prečuden in Vončina že znan presmolnatih prstov, da bi se mu to verjelo. Tudi alibi, s katerim se je skušal nesrečni možakar rešiti, se mu ni posrečil. Dognalo se je, da je ukradel oba sodčka — vredna 16 K 50 vin. in jih odpeljal, kjer so jih pozneje našli. Da je pa na poti omagal in pijan zaspal, zato seveda ne more nič. Obsojen je bil na tri mesece težke ječe, poostrene vsak teden s enim postom in trdim ležiščem. Po prestani ječi pa pride pod policijsko nadzorstvo. Ta kazen za malenkost dveh sodčkov pive pa se je zdela možu vendar previsoka. Prijavil je vsklic, vendar pa ga ni izpeljal, marveč položil svojo usodo zaupno v roke vsklicnega senata, ki je vsklic kot popolnoma neutemeljen brez vsakega ugovora zavrnil in potrdil v cellem obsegu obsojbo prvega sodišča.

Porotne obravnave pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Uboj. Na zatožni klopi sedi 19-letni posestnik sin Bernard Markič, doma od Sv. Križa pri Kostanjevici. Obtoženi je dne 12. sušca t. l. sedel s svojima bojevitima prijateljema 20letnim Miha Sintičem in Jože Stipančem v gostilni pri g. Staniču v Sv. Križu. Sintič je pri tej priliki grozil z nožem na sosednjo mizo, pri kateri sta sedela ranjki 26letni užitkarjev sin Martin Kranjc in njegov tovariš Peter Gramc, z besedami: »Danes ga bomo vsega razrezali!« In Markič je še pristavil, kakoč na Kranjca: »Ta hudič zmeraj zabavlja. Ti fantje so ti bili že dlje časa navzkriž radi zbadanja. Vnel se je prepir, kateremu je pa storil konec gostilničar Stanič s tem, da je Kranjcu rekel, naj rajši odide iz gostilne. Kranjc in Peter Gramc sta odšla v sosednjo gostilno, a se kmalu vrnila nazaj k Staniču, kjer se je prepir nadaljeval. Pri tem so Markič, Sintič in Stanič odstranili Peter Gramca in se navalili na Kranjca, na katerega so imeli posebno jezo. Stipanč ga je udaril s stolom; Kranjc se je umikal in se branil s smetišnico. Prišel pa je z nog v jarek in ker mu je Stipanč postavil nogo, je pal na tla. Na tleh ležečega Kranjca so obdelavali z nožem in z udarci, Martič ga je pa sunil z nožem s tako silo v zadnico, da se mu je zadril nož 15 cm globoko. Ranjeni je 10 dni pozneje umrl vsled zastrupljenja krvi v bolnici v Krškem. Sintič in Stipanč sta bila kaznovana radi lahke telesne poškodbe z zaporem 5 in 3 dni, Markič je prišel pred porotnike, kjer dejanja ne taji in pravi, da ga je storil v jezi in pijanosti. Porotniki potrdijo glavno vprašanje o krivdi uboja z 8 glasovi Sodni dvor obsodi Markiča kot krivega hudodelstva uboja v smislu § 140. po § 142. in z ozirom na olajševalne razloge z uporabo § 338. na 13 mesecev težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsaki mesec. Nadalje ga obsodi v povrnitev stroškov kaz. postopanja in stroškov bolnice v Krškem. Oče rankega Kranjca se zavrne s svojim zahtevkom 3000 K na civilno pravno pot.

Književnost.

— **Knaflič: Socializem.** Goriška tiskarna A. Gabrček v Gorici je izdala zopet novo knjigo: Vladimir Knaflič, »Socializem«, Oris teorije

(XII+372 strani v osmerki). Pri nas so doslej obdelovali ta važni predmet pisatelji reakcionarne barve (1901, dr. Krek, »Socializem« in 1910, dr. Ušeničnik »Sociologija«), naprednejši pa le v brošurah in revijah. — Pisatelj obravnava v I. delu na kratko zgodovino socialnih teorij, obširneje pa francosko revolucijo in prvotne doktrine politične ekonomije, v II. delu zelo obširno Marxov »Kapital«, čegar prvo knjigo priobčuje v natančnem ekscerptu, v III. delu pa kritiko markizma, bibliografijo ter praktične posledice te kritike. Zlasti dragocen je ta III. del in posebno zadnji dve poglavji (opozarjamo na odstavek »Socializem in narodnost« in dr.). Cena delu, ki je tudi v knjigarskem oziru okusno opremljena in nosi izvirno umetniško vinjeto, je 4 K (broš.). Želeti je, da prinese poklicane revije natančnejše strokovnjake ocene. Še vse bolj pa je želiti, da bi slovenski izobraženci to knjigo čitali.

— **»Veda«** ima v št. 3 naslednjo vsebino: H. Boezkowski: Krščanski sociolog pater dr. K. Zimmermann; dr. Ivan Zmave: Uvod v naraven nazor o svetu; dr. Ivan Prijatelj: Slovesčina pod Napoleonom; dr. Bog. Vošnjak: Uvod v občna načela državne nauka; dr. Jos. Vošnjak: Dodatki k »Spominom«; Albini Ogris: Moderna civilizacija in plodovitost narodov; drobno gradivo; pregledi in referati.

— **Emondo de Amicis: Furij.** Novela z dovoljenjem založnikov bratov Treves v Milanu iz zbirke »Novelle« prevel Jos. Jurec. Založila Kleinmayr & Bamberg. Cena? Novela »Furij« spada med najlepše spise Amicisove. Preveden je prav dobro.

Vse tu naznanjene knjige se dobivajo v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Gospodarstvo.

— **Čebelarji tečaj priredi kmetijska šola na Grmu** v nedeljo in ponedeljek 11. in 12. junija t. l. s sledečim sporedom. V nedeljo 11. junija od 2. do 4. popoldne: Življenje in razvoj čebel. Sovražniki in bolezniki čebel. Od 4. do 6. ure: Izdelovanje dom. in dzierzonovanega kranjskega panja ter razkazovanje raznih panjev s premakljivimi satniki. V ponedeljek 12. junija od 7. do 11. dop.: Oskrbovanje čebel. Najvažnejše čebelarstvo orodje. Čebelna paša. Pitanje čebel. Popoldne od 2. do 4.: Razni roji. Vzgoja matice. Izdelovanje okvirčkov, vliivanje umetnega satja in pritrjevanje z žico. Uporaba medu in voska. Pouk bo združen s praktičnim razkazovanjem v šolskem čebelnjaku. Oddaljenim in podpore potrebnim udeležencem iz Kranjskega povrne ravnateljstvo stroške za pot in sicer za železnico do Novega mesta in za prehrano po 2 K na dan. Kdor se želi tečaja udeležiti ali s podpore tečaj obiskati, naj se prihlasi do dne 6. junija t. l. pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Tzdeluje:
O. SEYDL
Stritarjeva ulica 7.

Dobiva se povsod.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrova. Natančno in temeljito sem preizkusil vašo ustno vodo in vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnjo in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: **Seydlin**.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepjuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodoma 1 kromo. Razpoulija se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh proizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Rastljava cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega

jubli. mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blaginjskega in železniškega, o. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blaginjske v Ljubljani.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbnotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
unajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
za ročno in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Umno stavbništvo.
Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le
Skagliol-plošče
5 in 8 cm debele
za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:
Varno proti potresu, ne propuša, prostonoseče, hrani prostor torej zvoka in jako trdno drži zrebje. ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železno armirane stene iz opeke).
Preračun stroškov in preračun napravita zastoj arhitekta imetnika patenta
Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbniška, Zagreb.

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šte. 28
Radi preselitve trgovine

Prodaja po zelo znižani ceni

Krasne BLUZE,
fine
KOSTIME, KRILA,
plašče, pelerine, nočne halje, prečpasnike, perilo, tudi po meri,
otroške oblekice, čepice,
potrebščine za novorojenčke,
moderce, pasove, nogavice, rokavice, moške srajce, ovratnike in drugo modno blago.
Pošilja se na ogled po pošti.

ANTON BAJEC umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
Pod Trančo. 242

Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, travov itd.
— Okusno delo in zmerne cene.
Zunanja naročila točno.

Vrtnarija
na Tržaški cesti 34.

Najboljša in najzdravejša
barva
za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

S. STRMOLI
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Cenovnik lasnih izdelkov in potrebščin se pošlje na zahtevo zastoj.

Pristna brnska sukna.
Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon 7 kron
Metr. 3'10 dolg	1 kupon 10 kron
za kompletno	1 kupon 12 kron
moško obleko	1 kupon 15 kron
(suknja, hlače, te-	1 kupon 17 kron
lovnik) stane samo	1 kupon 18 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski loden, svilnati kamgarn itd. itd. razpošilja po tvorniških cenah kot solidna in poštena vrlo znana 472

zaloga tvornice sukna
Siegel-Imhof v Brnu.
Vzorci gratis in poštne prosto.
Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroča direktno pri firmi Siegel-Imhof so precejšnje.
Zaradi silnega prometa blaga vedno največja izbira popolnoma svetlega blaga. — Stalno najnižje cene.
— Tudi najmanjša naročila se po vzorcu vestno izvrše.

Fran Sax
Ljubljana, Građište 7
„Pri kroni“
slovenski elektrotehnik, oblastv. koncesijoniran inštalater za male in veletoke.

Uvaja: električne naprave za luč in moč (izven ljubljanskega mestnega omrežja) strogo po tozadevnih predpisih; elektr. zvonila, telefone itd.

Strokovnjak za strelivo. ::
Blago samo prve vrste na razpolago

Na debelo in drobno
po nizkih cenah priporočam svojo
bogato zalogo 240
trgovino
z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.
354 **Devocionalije**
in vse vrste blago za božja pota.
Tvorniška zaloga kranjskih glavnihkov.

Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Dva nova Seifertova biljarda najnovejšega sistema!
1413 Popolnoma na novo urejena
„kavarna Central“
na Sv. Petra nasipu št. 37
navadno celo noč odprta.
Z odličnim velespoštovanjem Štefan Miholič, kavarnar.

Dva nova Seifertova biljarda najnovejšega sistema!

Modni salon
JUST-MASCHKE
Ljubljana, Zidovska ulica šte. 3
priporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov za dame in deklice, čepice, različen nakit za klobuke.
Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!
Žalni klobuki vedno v zalogi.

Zastopstvo za Kranjsko:
1846
Smith & Bros
„Underwood“
Tovarne amer. pisarniške opreme tvrdke Jiroušek v Pragi.
Telefon 38. **THE REX CO.** Telefon 38.
Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

POZOR! POZOR!
Birmanski botri in botrice!
Najuglednejši nakup za birmanska darila.
Radi preselitve
prodaja prva domača slovenska tvrdka
Fr. P. Zajec urar in Ljubljana
Stari trg šte. 26
vsakovrstno zlatino in srebrnino, kakor ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice
pod tvorniško ceno
Naj ne zamudi nihče te ugodne prilike in predno se obrne drugam naj si ogleda mojo bogato zalogo.
Prepričajte se sami!
:: Geniki zastoj in poštne prosto. ::
Nikelnaste moške ure K 3'80, srebrne cyl. rem. K 7'50, srebrne ure za dame K 6'50, zlate ure K 20'—, uhani zlato na srebro K 1'20, zlati uhani K 3'80.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.
Ljubljana.

Cementne cevi v vseh dimenzijah, barvaste plošče itd.

Stopnice, balkone, spomeniki, stavbni okraski itd.